

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Transakční měna českých podniků v mezinárodním a vnitrostátním obchodě

Vypracovala: Bc. Simona Koubová
Vedoucí práce: Ing. Martina Krásnická, Ph.D.

České Budějovice 2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Simona DAŇKOVÁ**
Osobní číslo: **E17488**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Transakční měna českých podniků v mezinárodním
a vnitrostátním obchodě**
Zadávatel katedra: **Katedra práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Čeští podnikatelé vedle české koruny používají pro své transakce cizí měny a to například v případě eura nejen v mezinárodních transakcích. Cílem práce je zhodnotit dopady používání cizích měn českými podniky do účetnictví podniku.

Metodický postup:

- 1) Literární přehled - Studium odborné literatury a právních předpisů.
- 2) Praktická část - analýza využívání eura (případně jiných cizích měn) v mezinárodních a vnitrostátních transakcích do účetnictví podniku a zhodnocení dopadů

Rámcová osnova:

1. Úvod. Cíl práce
  2. Teoretická část
  3. Metodika
  4. Praktická část
  5. Závěr
- I. Summary a keywords v anglickém jazyce
II. Seznam použitých zdrojů
III. Seznam obrázků a tabulek s uvedením názvů
IV. Seznam příloh
V. Přílohy

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**

Rozsah pracovní zprávy: **50-60 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

MacKenzie, B. (c2013). *Wiley 2013 interpretation and application of international financial reporting standards.* Hoboken: Wiley.

Machková, H., Černošková, E., & Sato, A. (2010). *Mezinárodní obchodní operace* (5. vyd.). Praha: Grada

Mandel, M., & Durčáková, J. (2016). *Mezinárodní finance a devizový trh.* Praha: Management Press.

Pokorná, P. (2002). *Účtování v cizích měnách.* Olomouc: ANAG.

Soukup, A. (2005). *Mezinárodní ekonomie.* Praha: Eurolex Bohemia.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Martina Krásnická, Ph.D.**

Katedra práva

Datum zadání diplomové práce: **20. března 2018**

Termín odevzdání diplomové práce: **12. dubna 2019**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studená 13 602
370 05 České Budějovice

JUDr. Rudolf Hroch
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 21. března 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem zpracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích

.....
Bc. Simona Koubová

Poděkování

Děkuji vedoucí své diplomové práce Ing. Martině Krásnické, Ph.D. za podporu, rady a připomínky v průběhu zpracování mé diplomové práce.

OBSAH

1 ÚVOD	3
2 PODNIK	5
2.1 Definice podniku.....	5
2.2 Znaký podniku	6
2.3 Členění podniku	6
2.3.1 Členění dle doporučení Evropské komise.....	7
2.3.2 Členění dle statistického úřadu Evropské unie	8
2.3.3 Členění dle Zákona o účetnictví.....	8
2.3.4 Členění dle českého statistického úřadu.....	9
2.4 Malé a střední podniky.....	9
2.4.1 Výhody a nevýhody malého a středního podnikání	11
2.5 Velké podniky	12
2.5.1 Výhody a nevýhody velkých podniků.....	12
3 KURZOVÉ ROZDÍLY	13
3.1 Právní úprava	14
3.2 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.....	15
3.3 Český účetní standard pro podnikatele č. 006.....	15
3.4 Druhy kurzů v průběhu účetního období.....	16
4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	18
4.1 Účetní výkazy	19
4.1.1 Rozvaha.....	20
4.1.2 Výkaz zisku a ztráty	21
4.1.3 Příloha k účetní závěrce	21
4.1.4 Přehled o peněžních tocích.....	22
4.1.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	23
4.2 Konsolidovaná účetní závěrka	24
5 METODIKA	26
5.1 Cíl.....	26
5.2 Data	26
5.3 Hodnocená kritéria	26
6 SPOLEČNOST ABC	28
6.1 Jednotlivé divize	28
6.1.1 První divize	28

6.1.2 Druhá divize.....	28
6.1.3 Třetí divize	29
6.2 Zákazníci platící v eurech	29
6.3 Kurzové rozdíly.....	32
6.4 Účetnictví.....	44
7 ZÁVĚR.....	47
SUMMARY	49
SEZNAM LITERATURY	50
SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	53

1 ÚVOD

Čeští podnikatelé vedle české koruny používají pro své transakce cizí měny například euro a to nejen v mezinárodních, ale i ve vnitrostátních transakcích. V mnoha zemích je dnes euro základní měnou. V České republice se stále používá jako základní měna česká koruna. To však nebrání tuzemským podnikatelům provádět své transakce prostřednictvím cizí měny, eura a dalších měn, v mezinárodním i ve vnitrostátním obchodě.

V souvislosti s tímto vyplouvají na povrch otázky typu: „Proč společnosti používají jako transakční měnu euro či jiné měny?“ nebo „Je možné zabránit spekulaci s měnou v rámci společnosti?“ Cílem této diplomové práce je zhodnotit dopady používání cizích měn českými podniky do účetnictví podniku. A jaký vliv mají transakce s eurem v kurzových rozdílech a v účetní závěrce?

Účetní jednotka v České republice je povinna podle zákona o účetnictví 563/1991 Sb., vést účetnictví v českých korunách. Společnost tedy musí svá aktiva a pasiva, která jsou vyjádřena v cizí měně, například v eurech, převádět pomocí měnových kurzů. Pro tuto práci bude důležité zjistit, jak se používání cizí měny projevuje v účetnictví. Podniky jsou dle zákona o účetnictví povinny každoročně k rozvahovému dni sestavovat účetní závěrku. Tato účetní závěrka slouží jako informační systém pro externí i interní uživatele. Interním uživatelům slouží pro možné investování a pro zjištění, kolik bylo investováno. Externím uživatelům, například bankám a věřitelům, pomáhají tyto informace zjišťovat, jak si daný podnik vede.

Tato práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Cílem teoretické části diplomové práce bude vysvětlení základních pojmů, které souvisí s podnikem, kurzovými rozdíly a účetní závěrkou. V části věnované podniku bude vysvětlen pojem podnik, jeho členění a definice. Dále budou uvedeny znaky podniku, členění a zaměření se na malé, střední a velké podniky a jejich výhody a nevýhody, které obnáší. Práce se dále bude věnovat používání kurzových rozdílů, které jsou v případě používání cizích měn nevyhnutelné. V části zabývající se účetní závěrkou bude nejprve vysvětlen pojem účetní závěrka. Dále v této části diplomové práce bude pojednáváno o pojmech souvisejících s účetní závěrkou a bude zde popsána rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přílohy k účetní závěrce, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního

kapitálu. Pro tuto část práce bude použita odborná literatura, zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., vyhláška č. 500/2002 Sb., a český účetní standart pro podnikatele č. 020.

Praktická část je zaměřena na holdingovou společnost ABC, která do České republiky proniká prostřednictvím svých společností. Práce bude zaměřena na dceřinou společnost, jejíž hlavní činností je distribuce dvou komodit. Pro ochranu údajů budou tyto komodity nazvány jako komodita A a komodita B. Nejprve bude zjišťována analýza používání eura ve společnosti ABC. Z důvodu ochrany údajů budou použity údaje pouze za skupinu zákazníků, kteří platí společnosti v eurech. Údaje, použité pro analýzu, jsou z roku 2018. Dále se práce zabývá dopadem používání cizích měn, v tomto případě eura, na účetnictví společnosti a to konkrétně v kurzových rozdílech v účetní závěrce.

2 PODNIK

Pod pojmem podnik si mnoho lidí představí místo, kde je vyráběno či prodáváno zboží nebo jsou zde poskytovány služby. Jaká je definice podniku? Jak velký by měl podnik být? Tato kapitola se zabývá definicí podniku, znaky, jeho členěním dle stanovených kritérií a popisem malých, středních a velkých podniků.

2.1 Definice podniku

V odborné literatuře lze najít mnoho definic podniku. Mezi ty patří například definice dle zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákona, kde je podnik charakterizován jako obchodní závod a je definován jako *„organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.“*

„Podnik je ekonomicko-právním subjektem, má tedy svoji právní a ekonomickou subjektivitu, a slouží podnikateli k podnikatelské činnosti, resp. k podnikání. Jako takový je veden v obchodním, živnostenském či jiném rejstříku. Právní subjektivita znamená, že podnik je způsobilý vystupovat v právních vztazích vlastním jménem a nést majetkovou odpovědnost, která z těchto vztahů vzniká. Ekonomická subjektivita dává podniku hospodářskou samostatnost, tedy samostatnost v rozhodování o předmětu podnikání, o tom, za co vynaloží prostředky, apod.“ (Švandová, 2008)

Jako další definici lze zmínit definici z judikatury Evropského soudního dvora (ESD), kde rozsudek ESD C-41/90 Höfner a Elser v Macrotron uvádí, že podnikem se rozumí jakákoliv entita bez ohledu na její právní postavení a způsobu jejího financování.

V několika publikacích je podnik označen jako samostatná jednotka sjednaná za účelem podnikání. Tato samostatnost spočívá ve svobodném podnikání, s nímž souvisí i odpovědnost jeho vlastníků za výsledky jejich podnikání. Nejobecnější pojetí podniku charakterizuje podnik jako subjekt, ve kterém dochází k přeměně vstupů na výstupy neboli k přeměně zdrojů na statky a služby. Z právního hlediska se na podnik nahlíží jako na soubor hmotných a nehmotných složek podnikání. (Srpková & Řehoř, 2010)

Malach (2005) ve své knize uvádí, že podnik musí svému vlastníkovu přinášet nárůst zdrojů, aby se podnik dále rozvíjel. Podstatou podniku není ušetřit zdroje, ale vyprodukování nových zdrojů. Pokud to však podnik nedokáže, ztrácí pak sílu pro další rozvoj.

Z definic, které jsou v této diplomové práci uvedeny, a popsány vyplývá, že za podnik lze považovat jakýkoliv subjekt, jehož důležitým faktorem je podnikatelská činnost, tedy nabídka zboží a služeb, ale i podniky, u kterých není záměrem podnikatelská činnost. K pojmu podnik neodmyslitelně patří i další pojmy jako jsou znaky podniku a jeho členění z různých hledisek.

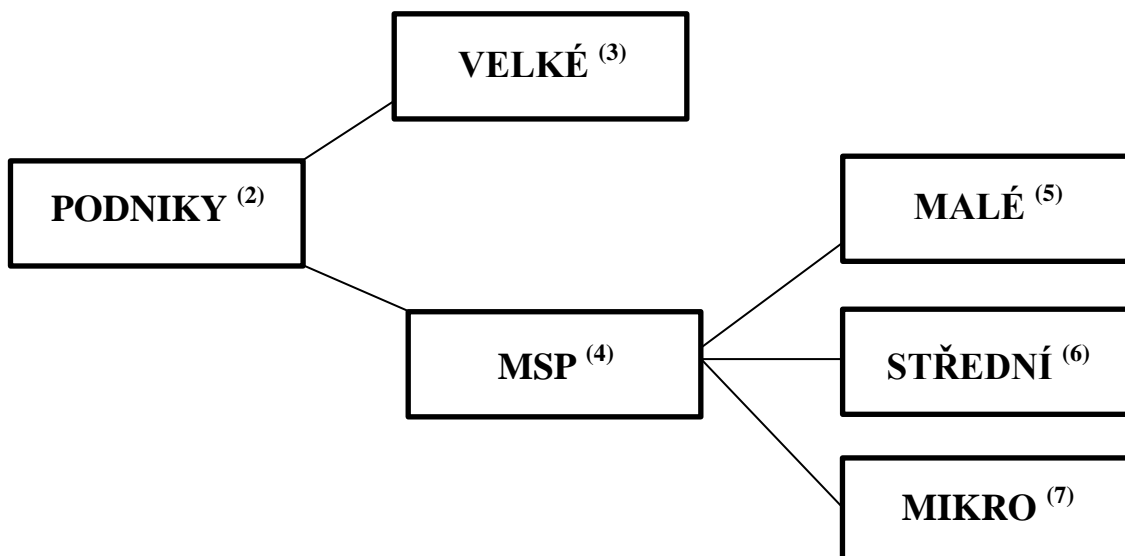
2.2 Znaky podniku

Srpová a Řehoř (2010) ve své knize uvádějí znaky podniku, které člení na všeobecné znaky a specifické znaky. Mezi všeobecné znaky je zařazena kombinace výrobních faktorů, která kombinuje práci, stroje, zařízení. Hospodárnost, jež se snaží maximalizovat výstupy a minimalizovat vstupy. Finanční rovnováha, která značí schopnost podniku. Jako specifický znak je označována autonomie, která značí určitou svobodu a nezávislost. Dále soukromé vlastnictví vyjadřující vlastnickou formu, jež značí podíl, přímý či nepřímý, na řízení podniku. Posledním zmiňovaným znakem je ziskovost jako výsledek podnikatelské činnosti.

2.3 Členění podniku

Členění podniků do kategorií malých, středních a velkých podniků je důležité vymezení. Z praktického hlediska je s tím spojená například administrativní náročnost. Velikost podniků lze rozdělit dle doporučení Evropské komise, dle statistického úřadu Evropské unie a členění dle zákona o účetnictví. (Srpová & Řehoř, 2010)

Obrázek č. 1 – Rozdělení podniků ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Division of enterprises; ⁽²⁾ Businesses; ⁽³⁾ Large businesses; ⁽⁴⁾ Small and medium enterprises; ⁽⁵⁾ Small businesses; ⁽⁶⁾ Medium-sized enterprises; ⁽⁷⁾ Micro-enterprises;

Zdroj: Vlastní zpracování

2.3.1 Členění dle doporučení Evropské komise

Evropská komise člení podniky na mikropodniky, malé, střední a velké podniky. Malé a střední podniky jsou dále Evropskou komisí považovány za motor evropského hospodářství a zdrojem pracovních příležitostí. Rozdělují se do několika kategorií, mezi které patří například nezávislé podniky, partnerské podniky a propojené podniky. Za důležitá kritéria pro malé a střední podniky je považován počet zaměstnanců, roční obrat či bilanční suma roční rozvahy. (Uživatelská příručka k definici malých a středních podniků, 2015)

„ Kategorie mikropodniků, malých a středních podniků se skládá z podniků, které zaměstnávají méně než 250 osob a jejichž roční obrat nepřesahuje 50 milionů EUR nebo celková roční bilanční suma nepřesahující EUR 43 milionů. V kategorii malých a středních podniků je malý podnik definován jako podnik, který zaměstnává méně než 50 osob a jehož roční obrat nebo celková roční bilanční suma nepřesahuje 10 milionů EUR. V rámci kategorie malých a středních podniků je mikropodnik definován jako podnik, který zaměstnává méně než 10 osob a jehož roční obrat nebo roční bilanční suma nepřesahuje 2 miliony EUR.“ (European union, 2019)

2.3.2 Členění dle statistického úřadu Evropské unie

Statistický úřad Evropské unie nebo také Eurostat člení podniky do třech kategorií podle počtu zaměstnanců na malé podniky s počtem zaměstnanců 0 – 49, střední podniky, s počtem zaměstnanců 50 – 249, a velké podniky s počtem zaměstnanců 250 a více. (Eurostat, 2019)

2.3.3 Členění dle Zákona o účetnictví

Tato novela zákona o účetnictví č. 221/2015 Sb. mění zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví a rozděluje podniky do čtyř skupin na mikro, malé, střední a velké podniky. Pro zařazení podniků do jednotlivých skupin je nutné splnění alespoň dvou ze tří stanovených kritérií. Prvním kritériem je celková hodnota aktiv. Druhým kritériem je roční úhrn čistého obrátu, kterým se rozumí výnosy snížené o prodejní slevy a tyto výnosy jsou děleny počtem měsíců, po které trvalo účetní období a vynásobené dvanácti. Třetím kritériem je průměrný počet zaměstnanců, který je stanoven podle metodiky Českého statistického úřadu. (Novela zákona o účetnictví 221/2015 Sb.)

Tabulka 1 – Kategorie účetních jednotek (uvedeno v Kč) ⁽¹⁾

Kategorie ⁽²⁾	Aktiva ⁽³⁾	Roční úhrn čistého obrátu ⁽⁴⁾	Průměrný počet zaměstnanců ⁽⁵⁾
Mikro ⁽⁶⁾	9 000 000	18 000 000	10
Malý ⁽⁷⁾	100 000 000	200 000 000	50
Střední ⁽⁸⁾	500 000 000	1 000 000 000	250
Velký ⁽⁹⁾	< 500 000 000	< 1 000 000 000	< 250

⁽¹⁾ Categories of entities (CZK); ⁽²⁾ Categories; ⁽³⁾ Assets; ⁽⁴⁾ Annual net turnover;

⁽⁵⁾ Average number of employees; ⁽⁶⁾ Micro-enterprises ; ⁽⁷⁾ Small businesses ;

⁽⁸⁾ Medium-sized enterprises; ⁽⁹⁾ Large businesses; Zdroj: vlastní zpracování podle zákona č 563/1991 Sb. o účetnictví

2.3.4 Členění dle českého statistického úřadu

Český statistický úřad člení podniky na základě kritérii podle počtu zaměstnaných osob na mikropodniky s 1 – 9 zaměstnanci, malé podniky od 10 – 99 zaměstnanců a střední podniky od 100 – 249 zaměstnanců. (ČSÚ, 2018)

2.4 Malé a střední podniky

Malé a střední podniky začaly vznikat začátkem devadesátých let a lze je chápat odlišně. Dosud neexistuje definice pro malé a střední podnikání, z důvodu odlišného chápání tohoto pojmu, a pro vymezení slouží počet zaměstnanců, kteří v podniku pracují. Jak již bylo zmíněno, toto rozčlenění charakterizuje Evropská unie podle třech základních kritérií a to podle počtu zaměstnanců, ekonomické nezávislosti a ročního obratu podniku. Česká republika přijala toto rozčlenění Evropské unie a v roce 2002 byl přijat zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání. (Zapletalová, 2015)

Tyto podniky jsou důležité pro ekonomickou, politickou i stabilizační roli. Začínající podniky jsou podporovány z prostředků státního rozpočtu či z dotací Evropské unie. Malé a střední podniky mají význam pro národní hospodářství a to jak v sociálních přínosech, samostatné realizaci lidí, tak ekonomických přínosech v podobě flexibility. (Veber & Srpová, 2012)

Malé a střední podniky jsou podporovány a k tomu slouží zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého středního podnikání. Zákon stanoví určité zásady pro poskytování podpory při zahájení podnikání. Podpora poskytována například formou dotace, návratné finanční výpomoci či úvěru se sníženou úrokovou sazbou. (Zákon č. 47/2002 Sb.)

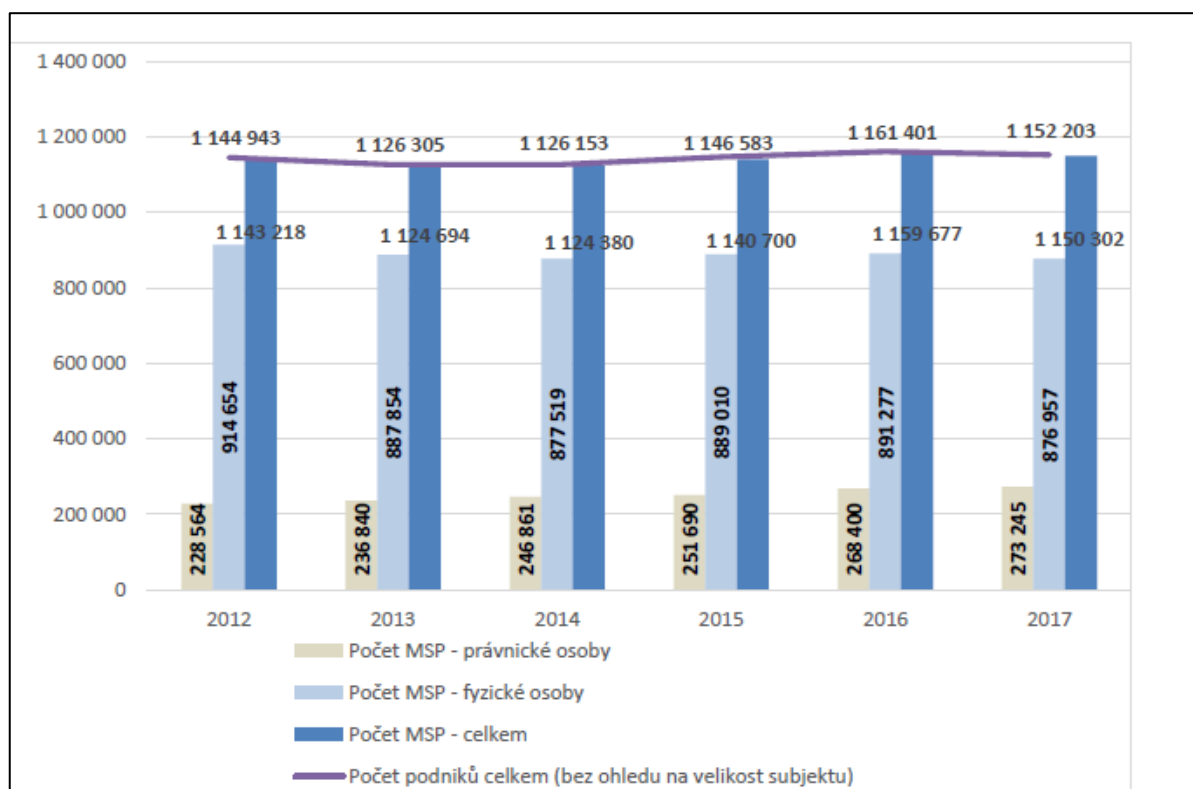
Zákon č 47/2002 Sb., byl v roce 2016 změněn na zákon č. 149/2016 Sb., stanovuje určité zásady, které musí být splněny pro poskytování podpory těchto podniků při zahájení podnikání. Mezi tyto zásady spadá i to, že žadatel o podporu musí mít trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Dále jsou v zákoně upraveny oblasti podpory, kam spadají projekty zaměřené na investice, zvyšování odbornosti dospělých, získávání informací o podnikání či podpora na projekty zaměřené

na investice spojené s ochranou životního prostředí. (Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání)

Pro podporu malých a střední podniků vyhlásila Evropská komise soutěž Evropské ceny za podporu podnikání. Tato soutěž oceňuje nejúspěšnější projekty veřejné správy, které jsou zaměřeny na podporu podnikání v celé Evropě. Letos byl vyhlášen již dvanáctý ročník této soutěže. Ceny jsou udělovány v šesti kategoriích, které jsou rozděleny následovně:

- *Cena za podporu podnikatelského ducha*
- *Cena za investice do podnikatelských dovedností*
- *Cena za rozvoj podnikatelského prostředí*
- *Cena za podporu internacionalizaci podnikání*
- *Cena za podporu rozvoje zelených trhů a efektivního využívání zdrojů*
- *Cena za odpovědné a otevřené podnikání (MPO, 2019)*

Graf č. 1 – Vývoj podniků v České republice v letech 2012 – 2017 ⁽¹⁾

⁽¹⁾Development of enterprises in the Czech Republic in 2012 – 2017; Zdroj: Český statistický úřad, 2017

Graf 1 zobrazuje vývoj aktivních podniků v České republice mezi lety 2012 - 2017. Na konci roku 2017 vykazovalo podnikatelskou činnost celkem

1 150 302 fyzických i právnických osob. Z celkového počtu aktivních podnikatelských subjektů v roce 2017 tvoří podíl malých a středních podniků 99,8 %, v rámci definice malých a středních podniků užívané Českým statistickým úřadem. (MPO, 2018)

Každé podnikání má své výhody i nevýhody, tak i malé a střední podnikání má své výhody a nevýhody.

2.4.1 Výhody a nevýhody malého a středního podnikání

Mezi hlavní výhody tohoto podnikání patří flexibilita, která je charakteristickým rysem těchto podniků. Podniky mají schopnost rychle reagovat na výkyvy, požadavky trhu a změny ekonomických podmínek. Další výhodou tohoto podnikání je jednoduchá organizační struktura. Malý podnik má málo zaměstnanců, je tak snazší navázat s nimi osobní vztah a jsou zde nižší náklady na řízení. Tato výhoda také zajišťuje kratší cestu informací, které podnik potřebuje pro své fungování. V malých a středních podnicích je výhodou i administrativní nenáročnost či menší náročnost na provozování činnosti jako například spotřeba energie nebo surovin. (Srpková & Řehoř, 2010)

Za nevýhody v tomto podnikání lze považovat horší přístup ke kapitálu. Malí a střední podnikatelé se obtížněji dostávají například k úvěru, který by jim sloužil jako možnost financování, ale představují rizikovější klienty. Za další nevýhodu je považována účast ve veřejných soutěžích, kde tyto podniky, z důvodu své velikosti, mají menší šance. Z hlediska velikosti si nemohou dovolit zaměstnávat odborníky, znalce, manažery. Z hlediska omezených prostředků na propagaci a reklamu je obtížné pro malé a střední podniky ovlivňovat potenciální zákazníky. Důsledkem toho pak může být pomalý růst obrátu. (Veber & Srpková, 2012)

Barrow (1996) ve své publikaci uvádí výhody a nevýhody malého a středního podnikání z pohledu podnikatele. Jako výhodu zde uvádí příležitost vydělání více peněz, pokud podnik dobře prosperuje. Pro podnikatele může být motivem i určitá svoboda a nezávislost. Nevýhodou pro podnikatele je zodpovědnost, kterou nese podnikatel v případě neúspěchu svého podniku a neustálý tlak, který je na něj vytvářen. V některých případech je nutné chovat se nemilosrdně, ke svým zaměstnancům a dodavatelům, kteří jsou vašimi přáteli.

2.5 Velké podniky

Problematika podnikání se do devadesátých let zabývala velkými podniky a jejich uplatněním na mezinárodních trzích. Stejně jako malé a střední podniky, tak i velké podniky charakterizuje Evropská unie ve své směrnici. (Zapletalová, 2015)

2.5.1 Výhody a nevýhody velkých podniků

Velké podniky mají oproti těm malým a středním podnikům značné výhody. Mají snazší přístup ke kapitálu a úvěr tak může sloužit jako financování investic do výzkumné či vývojové kapacity. Za další výhodu lze považovat možnost zaměstnávání odborníků, zalců a manažerů, kteří pomohou rozvíjet podnik. (Srpková & Řehoř, 2010)

Jako nevýhoda velkých podniků je často zmiňováno horší přizpůsobení se změnám na trhu a trvá jim určitý čas, než si změnu uvědomí. Složitější organizační struktura neumožňuje osobní kontakt se zaměstnanci jako v případě malého a středního podnikání. (Barrow, 1996)

3 KURZOVÉ ROZDÍLY

Tyto rozdíly vznikají při přepočtu z cizí měny na českou měnu a musí být stanovena určitá pravidla. Přepočty jsou důležité nejen v účetnictví, ale také v oblasti daní, které jsou placeny v české měně. Kurzové riziko mění hodnotu aktiv či závazků. Pokud jsou ovlivněny změnou měnového kurzu, promítá se výsledek do výsledku hospodaření v podobě kurzové ztráty či kurzového zisku. (Ryneš, 2019)

V praxi nastává mnoho situací, kdy závazky či pohledávky vznikají v měně cizí. Je však nutné tyto položky převést na měnu českou. Rozdíly vznikají k rozvahovému dni i v průběhu účetního období a vzniklé položky musí být přepočítány daným kurzem.

Tyto rozdíly vznikají například při postoupení pohledávky či vkladu pohledávky. Dále mohou vznikat při převzetí dluhu u původního dlužníka, úhradě závazku a při převodu záloh na úhradu pohledávek a závazků (České účetní standardy č. 006)

Kurzové zisky vznikají pohybem kurzu jednotlivých měn. „ V době uhrazení faktury od odběratele dostaneme stejné množství cizí měny, jako je uvedeno na faktuře, ale hodnota pohledávky přepočtená na Kč vlivem pohybu kurzu vyhlášeného ČNB je vyšší.“ (Rubáková, 2015)

Kurzové rozdíly se nejčastěji vyskytují u faktur přijatých a vydaných. Na základě vnitropodnikové směrnice účetní jednotka používá pevný či pohyblivý kurz. V případě, že účetní jednotka používá kurz pevný, je kurz stále stejný, jak v době vystavení faktury, tak v době jejího uhrazení. V případě, že však používá účetní jednotka pohyblivý kurz, tento kurz se mění a je vyhlášován Českou národní bankou. (Beránek, 2011)

Transakce jsou přepočteny směnným kurzem platným v den transakce. Peněžní aktiva a pasiva jsou pak přepočtena kurzem, který je platný k rozvahovému dni. V případě konsolidace jsou kurzové rozdíly zachyceny v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty. Dále jsou aktiva a pasiva zahraničních dceřiných společností, společenských podniků a přidružených podniků přepočtena kurzem platným k rozvahovému dni. (MacKenzie, 2013)

Obrázek 2 - Postup při účtování kurzových rozdílů ⁽¹⁾

⁽¹⁾The procedur efor accounting for Exchange differences; Zdroj: Pokorná, 2002

3.1 Právní úprava

Hospodářský výsledek i daňový základ mohou ovlivnit kurzové rozdíly a je tedy nutné o nich účtovat. V rámci české legislativy jsou kurzové rozdíly upraveny v několika legislativních normách. Kurzové rozdíly jsou upraveny v zákoně č. 563/991 Sb. účetnictví, kde je uvedeno, že účetní jednotka je povinna vést účetnictví v české měně. V zákoně je též uvedeno, že majetek a závazky musí být přepočítány na českou měnu kurzem devizového trhu, který je vyhlášen Českou národní bankou.

Dále jsou kurzové rozdíly upraveny vyhláškou č. 500/2002, kde jsou popsány metody kurzových rozdílů. V neposlední řadě jsou upraveny v Českých účetních standardech pro podnikatele (ČSÚ č. 006), kde jsou uvedeny základní postupy účtování kurzových rozdílů, jejichž cílem je soulad při používání účetních metod účetními

jednotkami. (Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. Vyhláška č. 500/2002, České účetní standardy)

3.2 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Tento zákon uvádí, že *„účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny. V případě pohledávek a závazků, podílů na obchodních korporacích, práv z cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů (dále jen „cenný papír“) a derivátů, cenin, pokud jsou vyjádřeny v cizí měně, a cizích měn, jsou účetní jednotky povinny použít současně i cizí měnu; tato povinnost platí i u opravných položek, rezerv a technických rezerv, pokud majetek a závazky, kterých se týkají, jsou vyjádřeny v cizí měně.“* (Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.,)

Dále pak v zákoně o účetnictví nalezneme problematiku, která se zabývá přepočtem majetku a závazků z cizí měny na českou měnu a okamžikem ocenění majetku a závazků.

3.3 Český účetní standard pro podnikatele č. 006

Kurzovým rozdílům je věnován Český účetní standard pro podnikatele č. 006, jehož cílem je stanovit *„základní postupy účtování kurzových rozdílů za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.“*

Tento účetní standard vyjmenovává účetní případy, při kterých vznikají v průběhu účetního období kurzové rozdíly. Mezi tyto účetní případy patří:

- „ a) splnění peněžitého dluhu a inkaso pohledávky,*
- b) postoupení pohledávky a vklad pohledávky,*
- c) převzetí dluhu u původního dlužníka,*
- d) vzájemné započtení pohledávek,*
- e) úhrada úvěru nebo zápůjčky novým úvěrem nebo zápůjčkou,*
- f) převod záloh a závdavků na úhradu pohledávek a dluhů. “*

Dále také vyjmenovává účetní případy, při kterých kurzové rozdíly nevznikají. Mezi tyto případy patří:

- „ a) oznámení o změně věřitele u dlužníka a u věřitele v případě, že za jeho dlužník bude plnit dlužník jiný,*
- b) dohodě o změně zahraničních měn pro úhrady nebo inkasa bez pohybu*

*peněžních prostředků s výjimkou změny na Kč,
c) splácení peněžitých vkladů do obchodních korporací.“*

3.4 Druhy kurzů v průběhu účetního období

Pokorná (2002) ve své knize uvádí, že „*Účetní jednotka může učinit rozhodnutí o pevném, nebo denním kurzu za celou účetní jednotku pro všechny své účetní případy, nebo volí kombinaci – potom je nutno rozvést, pro které účetní případy bude používán který kurz.*“

Ryneš (2019) ve své publikaci uvádí použití kurzů ve třech formách a to ve formě:

- **Platných směnných kurzů**, které jsou vyhlašovány Českou národní bankou ke dni uskutečnění účetních případů. Jedná se o den přijetí či vystavení faktury a vychází se z kurzového lístku České národní banky. Tento kurz banka vyhlašuje vždy po 14. hodině daného dne.
- Další formou je stanovení **pevných kurzů** pro předem určené časové období. Tyto kurzy jsou používány v období kurzové stability. V případě poklesu zahraniční měny či růstu zahraniční měny je nutné pevný kurz upravit.
- Třetí formou jsou **zvláštní případy použití denních kurzů** v případě vkladů do základního kapitálu v cizí měně.

V ekonomii existují pevné a pohyblivé měnové systémy.

- **Pevný měnový systém** nebo také fixní měnový kurz je pevně stanovený měnový kurz vůči jiné měně. Je vyhlašován Českou národní bankou a vztahují se k určitému období jako je měsíc, čtvrtletí, pololetí či rok. V případě 1. ledna, Česká národní banka kurz nevyhlašuje a kurz je tedy stejný jako 31. prosince.
- **Pohyblivý nebo také plovoucí měnový systém** je určen pro devizové trhy v závislosti na nabídce a poptávce. Dochází u něj k neustálým pohybům. Pohyblivé kurzy jsou uvedeny na kurzovním lístku České národní banky. Data pro aktuální pracovní den jsou k dispozici po 14:30. (ČNB, 2019)

Při používání kurzů je nejspolehlivější čerpat informace o kurzech a kurzových lístkách ze stránek České národní banky, kde jsou informace přehledně uspořádané a pravdivé. Na stránkách lze najít kurz vybrané měny a pomocí jednoduchého vzorce převést na požadovanou měnu. Vzorec pro výpočet je následující:

zahraniční měna * kurz

4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

Na začátku této kapitoly je nutné podotknout, že účetní závěrka je důležitým dokumentem, kde jsou shrnuty jednotlivé účetní postupy. V této kapitole bude popsána účetní závěrka, jednotlivé požadavky kladené na účetní závěrku a její rozsah.

Ryneš (2019) ve své publikaci popisuje účetní závěrku jako souhrn účetních postupů a prací, které probíhají na konci účetního období a na začátku následujícího. V případě sestavení účetní závěrky se vychází ze zákona o účetnictví, z vyhlášky pro podnikatele či z Českých účetních standardů. Uživatelům musí poskytnout informace o majetkové, finanční a důchodové situaci účetní jednotky. Účetní závěrka zabezpečuje správnost a úplnost údajů za dané účetní období jako například časové rozlišení nákladů a výnosů, vyúčtování opravných položek či vyúčtování dohadných položek.

Nedílnou součástí účetní závěrky je bilance neboli rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha, která slouží k doplnění a vysvětlení informací obsažených v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty. Dále může být součástí účetní závěrky přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. (Strouhal, 2011)

Informace uváděné v účetní závěrce musí splňovat určité požadavky. Mezi tyto požadavky patří například:

- **Srozumitelnost**, kdy musí být údaje sestaveny, vykázány a zveřejněny tak, aby uživatel účetní závěrky měl komplexní představu o majetkové, důchodové a finanční situaci účetní jednotky.
- **Spolehlivost** - účetní závěrka musí podávat věrný a poctivý obraz o účetnictví. Bližší charakteristiku dávají zásady. Například věrný obraz účetnictví znamená odpovídající vyjádření daného obsahu. Další zásadou je úplnost, která vychází ze všech skutečností, které nastaly či neutralita vycházející z nezaujatého vyjádření.
- **Srovnatelnost** - údaje musí být sestaveny tak, aby bylo možné tyto údaje srovnávat s údaji z přechodícího období či s jinými účetními jednotkami. Změny či odchylky je nutno uvést v příloze účetní závěrky.
- **Významnost** je též nezbytným požadavkem na účetní závěrku. Ta musí obsahovat všechny významné údaje. Významná informace je taková, která

svým chybným uvedením či neuvedením ovlivní úsudek uživatele účetní závěrky.

Tyto požadavky, vzájemně kombinované, kladené na účetní závěrku zajišťují věrný a poctivý obraz skutečnosti (Březinová, 2017; Ryneš, 2019)

Účetní jednotka, která sestavuje účetní závěrku, by měla postupovat podle stanovené vnitropodnikové směrnice, ve které budou uvedeny kroky, které musí být provedeny. (Skálová, 2018)

Účetní závěrka může být sestavena v plném či ve zkráceném rozsahu.

- **Ve zkráceném rozsahu** mohou vést účetní závěrku příspěvkové organizace, pokud tak rozhodne jejich zřizovatel, či malé a mikro účetní jednotky, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Dále mohou dle zákona vést účetní závěrku ve zkráceném rozsahu odborové organizace, církve, obecně prospěšné společnosti, nadační fondy či bytová a sociální družstva.
- **V plném rozsahu** vede účetnictví taková účetní jednotka, která nesplňuje podmínky stanovené pro vedení zkráceného účetnictví. To znamená, že účetnictví v plném rozsahu vedou účetní jednotky, které mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem. (Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví)

Pokud je účetní závěrka sestavena ve zjednodušeném rozsahu, je povinna obsahovat rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu. Přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu je pak nepovinnou součástí účetní závěrky. (Ryneš, 2019)

4.1 Účetní výkazy

Jak bylo výše uvedeno, účetní závěrka obsahuje účetní výkazy, mezi které patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha. Dále účetní závěrka může obsahovat přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.

Tyto výkazy jsou důležité pro externí uživatele, kteří zjišťují finanční situaci účetní jednotky, výsledek hospodaření a efektivnosti činnosti účetní jednotky a další informace. (Březinová, 2017)

4.1.1 Rozvaha

V rozvaze neboli bilanci je zachycen stav majetku k rozvahovému dni. Podstatou rozvahy je podat přehled o peněžním vyjádření stavu majetku z pohledu jeho složení a vlastnictví. Podává tedy přehled o finanční situaci účetní jednotky. Majetek je zde členěn do dvou hledisek. Podle složení, na aktiva a podle zdrojů, které byly vynaloženy, to je vlastnictví, na pasiva. (Březinová, 2017)

Položky v rozvaze jsou rozděleny do třech sloupců. První sloupec obsahuje hodnoty brutto. Tedy hodnotu, kterou měl majetek v době, kdy byl pořízen. Druhý sloupec obsahuje hodnoty korekce. Hodnota majetku, která je snížena o odpisy či opravné položky. A třetí sloupec netto, který je rozdílem mezi hodnotou brutto a hodnotou korekce. (Chalupa, 2014)

Účetní závěrka může být sestavena buď v plném či zkráceném rozsahu.

- **V plném rozsahu** je předložena rozvaha účetních jednotek, jejich účetní závěrka je povinně ověřována auditorem. Účetní závěrku ověřenou auditorem musí vždy mít střední a velké účetní jednotky.
- **Ve zkráceném rozsahu** je předložena rozvaha účetních jednotek, které nemají povinnost ověření auditorem. Tyto účetní jednotky se však mohou dobrovolně rozhodnout a sestavovat rozvahu v plném rozsahu. V tomto případě účetní závěrka obsahuje povinně rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu k účetní závěrce. Nepovinně účetní jednotka předloží přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. (Ryneš, 2019)

Nehledě na to, zda je účetní závěrka sestavována ve zkráceném nebo plném rozsahu, je nutné, aby účetní jednotky obsahovaly základní údaje o obchodní firmě, případně jméno a příjmení u fyzické osoby, identifikační číslo, právní formu či předmět podnikání. (Ryneš, 2019)

Druhy rozvahy

- **Zahajovací rozvaha** je sestavena při vzniku účetní jednotky, jejíž podstatou je vyjádřit stav majetku. Vklady mohou být peněžité i nepeněžité, ty jsou pak posuzovány znalcem.
- **Řádná rozvaha** je sestavována k poslednímu dni běžného účetního období. Předchází jí inventarizace a uzavření účetních knih.

- **Mimořádná rozvaha** je sestavována pouze v mimořádných případech. Mezi tyto případy patří například den, který předchází dni, kterým nastanou účinky rozhodnutí o úpadku či ke dni zrušení bez likvidace.
- **Mezitímní rozvaha** se sestavuje pouze v případě sestavení mezitímní účetní závěrky, pokud to požaduje právní předpis. Při sestavování mezitímní rozvahy nedochází k inventarizaci a uzavírání účetních knih. (Březinová, 2017)

4.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Hlavní podstatou výkazu zisku a ztráty, neboli výsledovky, je analýza výsledku hospodaření, tedy zjištění zisku či ztráty. Výsledek je zjišťován z jednotlivých činností, z nichž byl vytvořen v závislosti na konkrétní náklady a výnosy. Výkaz je sestavován za určitý časový interval. V případě rozvahy je výsledek hospodaření zjišťován jako rozdíl mezi aktivy a pasivy. Pro zjištění tvorby a struktury výsledku hospodaření slouží výkaz zisku a ztráty, tedy výsledovka, a výsledkem hospodaření je rozdíl mezi výnosy a náklady. (Březinová, 2017)

Stejně jako rozvaha, tak i výkaz zisku a ztráty je možné sestavit v plném i ve zkráceném rozsahu.

- **V plném rozsahu** sestavuje výkaz zisku a ztráty účetní jednotka, která je obchodní společností. Dále pak velké účetní jednotky, střední a malé a mikro účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.
- **Ve zkráceném rozsahu** pak mohou sestavit výkaz zisku a ztráty účetní jednotky, které nejsou obchodní společností a nemají povinnost účetní závěrku ověřovat auditorem. (Vyhláška č. 500/2002 Sb.)

4.1.3 Příloha k účetní závěrce

Nedílnou součástí účetní závěrky je také její příloha. Podstatou přílohy k účetní závěrce je informovat o podrobnostech finanční a majetkové situace účetní jednotky, pokud není možno informaci číselně vymezit či odvodit z rozvahy nebo z výkazu zisku a ztráty. V příloze jsou obsaženy jen informace a údaje, které jsou významné a pro uživatele užitečné. Tyto údaje vycházejí z vedení běžného účetnictví. (Ryneš, 2019)

V příloze k účetní závěrce musí být uvedeny účetní metody, způsob oceňování a zásady, aby bylo možné srovnávat přílohy z více účetních období. Účetní jednotka je povinna uvést jméno, obchodní firmu, identifikační číslo a další údaje. (Chalupa, 2014)

Příloha k účetní závěrce je sestavována v plném rozsahu i ve zkráceném rozsahu.

- **V plném rozsahu** přílohu k účetní závěrce sestavuje účetní jednotka, která je velkou a střední účetní jednotkou, a dále malé a mikro účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.
- **Ve zkráceném rozsahu** sestavuje přílohu k účetní závěrce malá a mikro účetní jednotka, která nemá povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem. (Vyhláška 500/2002 Sb.)

4.1.4 Přehled o peněžních tocích

Na začátku této podkapitoly budou vysvětleny některé pojmy, mezi kterými jsou peněžní tok, peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty. Peněžním tokem se rozumí pohyb peněžních prostředků, tedy příjem či výdej peněžních prostředků. Peněžními prostředky se rozumí peníze, které jsou v pokladně, ceniny, peníze na účtu a také peníze na cestě. Peněžními ekvivalenty je označován krátkodobý likvidní majetek, snadno směnitelný za peněžní prostředky. Patří sem například likvidní obchodovatelné cenné papíry. (Ryneš, 2019)

Přehled o peněžních tocích, jinak také cash flow, informuje uživatele o způsobu, jakým účetní jednotka vyprodukovala a použila peněžní prostředky. Z tohoto důvodu je tedy z rozvahy odvozen tok peněžních prostředků. Tento přehled informuje o tom, zda vykázanému zisku odpovídá tvorba peněžních prostředků. Podstatou přehledu o peněžních tocích je sledování přítoků a odtoků peněžních prostředků. Podoba těchto prostředků může být různá, například jsou v podobě materiálu, zboží, výrobků, pohledávek či závazků a mění se zpět na peníze. (Březinová, 2017)

Základní strukturu tohoto výkazu lze členit dle provozní činnosti, investiční činnosti a finanční činnosti. Toto členění umožňuje podat informace o finanční situaci účetní jednotky.

- **Provozní činnost** zahrnuje základní výdělečné činnosti a ostatní činnosti, které nepatří mezi investiční a finanční činnosti. Do této skupiny lze zařadit příjmy z prodeje vlastních výrobků zboží či služeb.
- **Investiční činnost** zahrnuje pořízení a prodej dlouhodobého majetku. Dále také činnosti, které souvisejí s poskytováním úvěrů či zápůjček a výpomocí, které nejsou považovány za provozní činnost. Skupina zahrnuje zejména příjmy z prodeje pozemků, budov, staveb či příjmy ze splátek úvěrů výpomocí a půjček od spřízněných osob.
- **Finanční činnost** má za následek změny ve velikosti a složení vlastního kapitálu. Dále pak velikost a složení dlouhodobých i krátkodobých závazků. Příkladem mohou být příjmy z vydávání akcií nebo podílů či příjmy z vydání opčních listů. (Ryneš, 2019)

Účetní jednotkou je v příloze vedena každá změna o peněžních tocích oproti předcházejícímu období a jsou zde vedeny změny zásad při určování peněžních toků a peněžních ekvivalentů. V přehledu o peněžních tocích musí být soulad mezi částkami peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. Možné rozdíly pak musí účetní jednotka odůvodnit. Toto odůvodnění se nachází v příloze. (ČÚS č. 020)

4.1.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Posledním účetním výkazem je přehled o změnách vlastního kapitálu, který je sestavován v rámci účetní závěrky. Tento výkaz slouží k zachycení pohybů jednotlivých položek vlastního kapitálu za určité časové období. Udává informace o jeho zvýšení či snížení jednotlivých složek kapitálu mezi dvěma rozvahovými dny. (Vyhláška 500/2002 Sb.)

U velkých a středních účetních jednotek je přehled o změnách vlastního kapitálu samostatnou součástí účetní závěrky. Naopak malé a mikro účetní jednotky nemají povinnost sestavovat přehled o změnách vlastního kapitálu bez ohledu na audit. (Ryneš, 2019)

4.2 Konsolidovaná účetní závěrka

Z hlediska české účetní legislativy (ČÚL) je konsolidovaná účetní závěrka vymezena v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, dále ve vyhlášce č. 500/2002 Sb., se kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a v Českých účetních standardech pro podnikatele č. 020 – Konsolidovaná účetní závěrka.

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví uvádí, že „konsolidovanou účetní závěrkou se rozumí účetní závěrka sestavená a upravená metodami konsolidace. Nestanoví-li se dále jinak, ustanovení tohoto zákona týkající se účetní závěrky se použijí i pro konsolidovanou účetní závěrku; konsolidovaná účetní závěrka je ověřována auditorem.“

Definice konsolidované účetní závěrky podle zákona o účetnictví není zcela jasná, a proto je konsolidovaná účetní závěrka v mezinárodních účetních standardech popisována jako účetní závěrka skupiny, v níž jsou zahrnuty aktiva, závazky, vlastní kapitál, náklady, výnosy a peněžní toky konsolidující účetní jednotky tedy mateřského podniku a jejích konsolidovaných účetních jednotek, dceřiných společností, jako podíly jediného hospodářského subjektu. (Mirza, Holt & Orrell, 2008)

Cílem konsolidované účetní závěrky je informovat podílníky (akcionáře) mateřského podniku a veřejnost o celkovém majetku, závazcích, vlastním kapitálu, výnosech a nákladech za uskupení podniků, které jsou kapitálově propojeny. Konsolidovaná účetní závěrka je náročný proces propojení účetních závěrek jednotlivě propojených společností do výsledné konsolidované rozvahy, výsledovky a příloh. Konsolidovaná účetní závěrka musí být ověřena auditorem. (Ryneš, 2019)

Součástí konsolidované účetní závěrky je rozvaha, výkaz zisku a ztrát, přílohy k účetní závěrce, dále ji může tvořit i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách konsolidovaného vlastního kapitálu. Sestavuje se pomocí konsolidačních metod, kterými jsou plná metoda, ekvivalenční metoda a poměrná metoda. (Ryneš, 2019)

V případě konsolidované účetní závěrky se jedná o to, aby podniky spojovaly síly a staly se tak členy jedné skupiny, z nichž je jeden subjekt známý jako konsolidující účetní jednotka, mateřská společnost, která ovládá jinou společnost známou jako

konsolidovanou účetní jednotku, dceřinou společností. Mateřský podnik je účetní jednotka, která má jednu nebo více dceřiných společností. (Hove, 2006)

5 METODIKA

5.1 Cíl

Cílem této diplomové práce je zhodnotit dopady používání cizích měn, eura, českými podniky do účetnictví podniku a analýza používání eura při transakcích. Prvním dílčím cílem je zjištění počtu zákazníků vybrané skupiny, kteří obchodují s eurem a rozdělení podniků dle velikosti, podle stanovených kritérií. Druhým dílčím cílem je zjištění projevení eura v případě kurzových rozdílů a promítnutí do účetní závěrky.

5.2 Data

Informace k teoretické části diplomové práce zabývající se kapitolami podniku, kurzových rozdílů a účetní závěrky jsou z odborné literatury, ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, z vyhlášky č. 500/2002 Sb., a českých účetních standardů pro podnikatele č. 020. Další údaje použité v této části práce jsou čerpány z internetových stránek Českého statistického úřadu (ČSÚ), z internetových stránek Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) a z internetových stránek Evropské centrální banky (ECB).

Pro praktickou část diplomové práce jsou použity interní a externí zdroje holdingové společnosti ABC a data z internetových stránek České národní banky (ČNB). Sledované období je rok 2018. Informace týkající se popisu jednotlivých společností jsou čerpány z výročních zpráv společnosti.

5.3. Hodnocená kritéria

Stav a vývoj zákazníků, kteří jako transakční měnu používají euro je analyzován dle interních dokumentů společnosti ABC, která se nachází na území České republiky. Tato společnost je pouze dceřinou společností. V této kapitole bude zjišťován počet zákazníků, kteří nakupují od společnosti komoditu A, komoditu B či obě komodity za cizí měnu, euro.

Další část diplomové práce bude popisovat vliv eura ve společnosti a rozdělení podniků dle velikosti na základě členění zákona o účetnictví. Část práce bude věnována účtování kurzových rozdílů, kde bude zobrazen graf vývoje denního kurzu a průměrných měsíčních kurzů za rok 2018, které společnost nejvíce využívá.

Ve společnosti vznikají kurzové rozdíly nejvíce při vypořádání derivátů, z nákupu a prodeje komodit a ze záloh za nákup materiálu. Budou uvedeny případy, při kterých společnosti vznikají kurzové rozdíly a budou také uvedeny případy, které by mohly ve společnosti vzniknout při používání eura jako transakční měny se zahraničními a tuzemskými partnery.

Poslední část diplomové práce bude věnovaná dopadu eura na účetní závěrky, kde změny reálné hodnoty finančních derivátů k obchodování jsou vykázány v položce ostatní finanční výnosy či ostatní finanční náklady.

6 SPOLEČNOST ABC

Tato kapitola je věnována krátkému popisu vybrané společnosti ABC a vybranému okruhu zákazníků, kteří obchodují s eurem. Zákazníci budou rozděleni podle nakupované komodity a následně budou rozděleni podle velikosti podniku, dle členění zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Dále se kapitola bude věnovat kurzovým rozdílům, které společnosti vznikají při obchodování s cizí měnou, a v poslední části bude popsán dopad používání cizí měny do účetnictví.

ABC je holdingová společnost se sídlem v zahraničí a dceřinou společností v České republice. Předmětem podnikání této společnosti je prodej komodity A, tedy její výroba a distribuce, a dále prodej komodity B. V České republice tato společnost podniká prostřednictvím třech divizí. Koncern ABC patří mezi první hráče, kteří působí na mezinárodním energetickém trhu.

6.1 Jednotlivé divize

6.1.1 První divize

Hlavní činností, kterou se zabývá první divize je licencovaná činnost v distribuci komodity A a komodity B. Tato společnost na trhu vystupuje jako ovládaná osoba a jako ovládající osoba zde vystupuje mateřská společnost se sídlem v zahraničí, která společnost ovládá zejména prostřednictvím rozhodování na valné hromadě společnosti.

6.1.2 Druhá divize

V oblasti své specializace se druhá divize začala pohybovat v roce 2005. Společnost má licenci na obchod s komoditou A a komoditou B a na výrobu komodity A. Do obchodních aktivit společnosti patří prodej a nákup komodity A, prodej a nákup komodity B a řešení pro domácnosti. Tato společnost na trhu vystupuje jako ovládaná osoba a jako ovládající osoba zde vystupuje mateřská společnost se sídlem v zahraničí, která společnost ovládá zejména prostřednictvím rozhodování na valné hromadě společnosti.

Data pro zpracování praktické části diplomové práce budou čerpána z oblasti druhé divize.

6.1.3 Třetí divize

Tato divize se zabývá provozem služeb v odvětví komodity A a komodity B. Na základě smluv o poskytování služeb zajišťuje služby pro ostatní společnosti ABC. V rámci koncernu společnost ABC sídlící v České republice poskytuje servisní služby pro ostatní divize, které jsou ovládané ovládající osobou, tedy mateřskou společností sídlící v zahraničí.

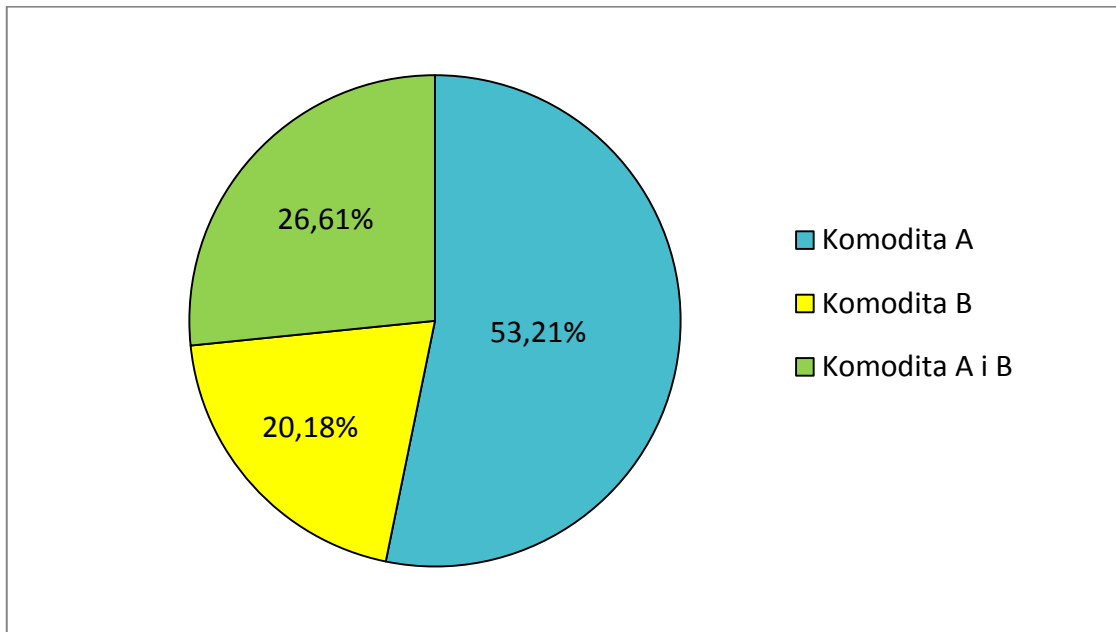
6.2 Zákazníci platící v eurech

Pro diplomovou práci je zvolen určitý okruh zákazníků, kteří platí v eurech a od druhé společnosti ABC nakupují komoditu A, komoditu B, či obě komodity. Do sledovaného okruhu patří pouze tuzemští zákazníci. Někteří z těchto zákazníků jsou však pouze dceřinou společností zahraničních společností a tudíž platby probíhají v cizí měně.

V České republice platí za základní měnu česká koruna, ve světě podniků je převážně nahrazena evropskou měnou.

Graf 2 zobrazuje strukturu zákazníků, kteří od společnosti odebírají komodity a platí za ně v cizí měně, tedy v eurech. Z důvodu ochrany citlivých informací není uveden celkový počet zákazníků, kteří nakupují u společnosti ABC. Celkové procento zákazníků, kteří odebírají komoditu A tvoří 53,21 %. Procento zákazníků, kteří odebírají komoditu B tvoří 20,18 %. Celkové procento zákazníků, kteří odebírají komoditu A i komoditu B tvoří 26,61 %.

Graf 2- Struktura zákazníků platících v eurech ⁽¹⁾

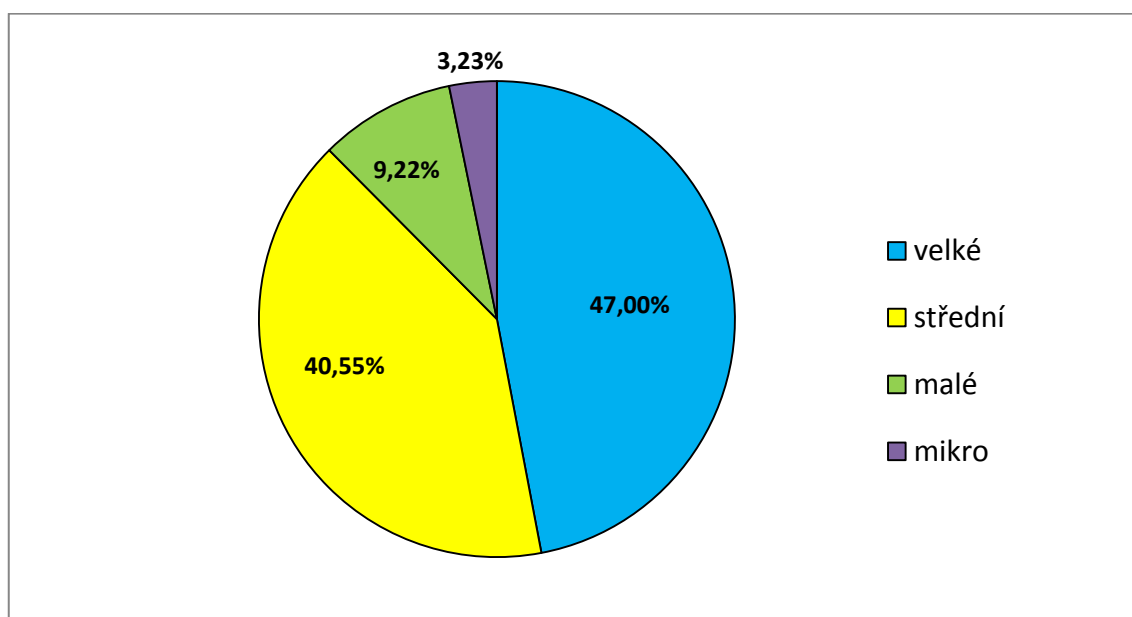

⁽¹⁾Structure of customers paying in euro; zdroj: vlastní zpracování

Dle informací ze společnosti ABC tuzemské firmy stále více obchodují s podniky z eurozóny a tím pádem mají eurové příjmy. ABC tedy nabízí těmto zákazníkům možnost zaplatit za komoditu A či B v eurech. Obě strany se tím vyhnou riziku vyplývajícímu z převodu měny.

Samotná společnost ABC komoditu B nakupuje jedině v eurech a komodita A je nakupována v eurech i v českých korunách. Měna, za kterou je nakupována komodita A či B je stanovena ve smlouvách. Dále je v eurech nakupováno od těch dodavatelů, kteří mají ve smlouvě platbu v eurech nebo ti co mají příjmy v eurech.

Graf 3 – Členění podniků dle velikosti ⁽²⁾

⁽²⁾Breakdown of enterprises by size; zdroj: vlastní zpracování

Graf 3 zobrazuje rozdělení podniků dle velikosti, které pro své platby používají cizí měnu euro dle členění zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví. Ve vybrané skupině podniků, v rámci společnosti ABC, zaujímají největší podíl velké podniky, které tvoří 47,00 %. Střední podniky zaujímají 40,55 %. Seskupení malých podniků tvoří 9,22 %. Nejmenší skupinu tvoří mikro podniky s 3,23 %. Převážná většina mikropodniků preferuje nadále platby výhradně v českých korunách.

Pro společnost jsou platby v cizí měně za komodity méně rizikové. Společnost využívá příchozí eurové platby od zákazníků k úhradě svých eurových závazků od dodavatelů za komoditu. Společnost tak využívá „přirozený hedging“. Měna euro není nakupována od bank, ale od mateřské společnosti.

6.3 Kurzové rozdíly

Úhrady, které jsou realizovány v cizí měně (ve sledované společnosti se jedná o transakční měnu euro), jsou nejen zahraničně obchodní transakce, ale také tuzemské obchodně závazkové vztahy, což vede k řešení vzniklých kurzových rozdílů.

Účtování kurzových rozdílů, přepočtu cizí měny na českou měnu, je zakotveno ve vnitropodnikové směrnici. Pro přepočty zůstatků peněžních aktiv, pohledávek a závazků je používán devizový kurz stanovený Českou národní bankou, který je vyhlášený pro daný den. Kurzové zisky a ztráty z těchto peněžních aktiv pohledávek a závazků jsou zaúčtovány ve výkazu zisku a ztráty. Položky, které jsou vyjádřené v cizí měně, jako například výdaje a příjmy příštích období, jsou přepočítány devizovým kurzem, který stanovuje Česká národní banka k rozvahovému dni.

Při používání cizích měn, jako transakční měny je pro společnost důležité sledování vývoje kurzů. Graf 4 zobrazuje tento vývoj eura k české koruně za rok 2018. Kurz se pohyboval v rozmezí od 25,19 CZK/EUR do 26,075 CZK/EUR. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo 3. července, 2018 kdy hodnota dosahovala 26,075 CZK/EUR.

Graf 4 - Vývoj kurzu EUR za rok 2018⁽¹⁾

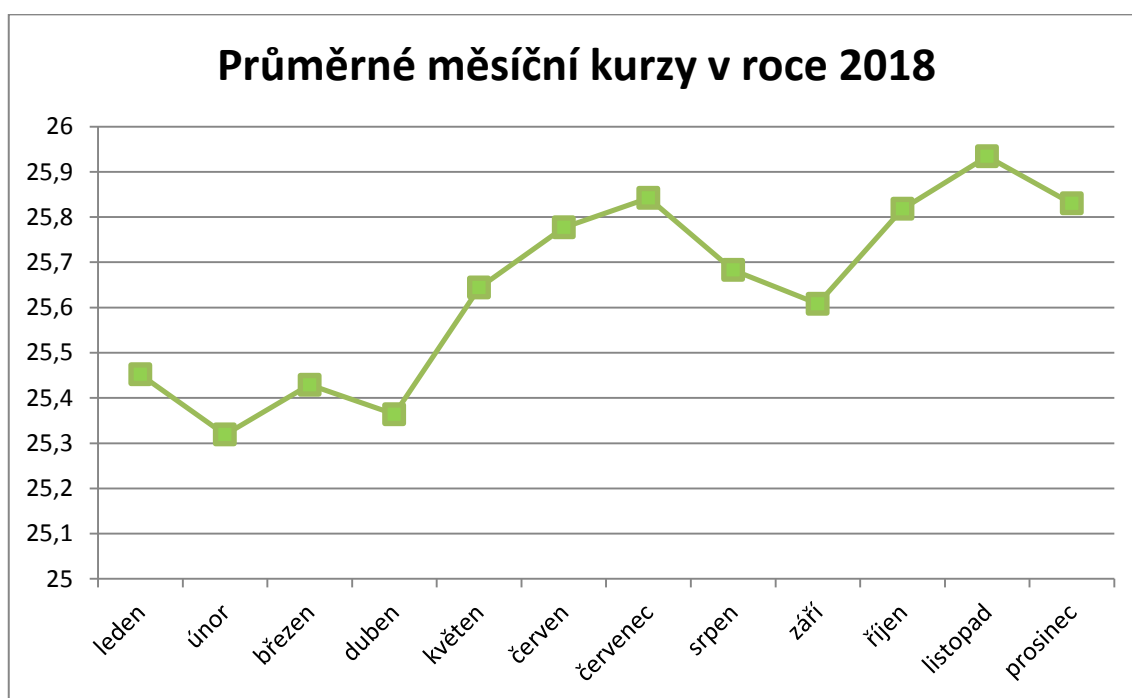

⁽¹⁾ development of EUR exchange rate 2018; zdroj: vlastní zpracování

Z grafu lze dále vyčíst, že česká koruna neposiluje, ale spíše oslabuje. Česká národní banka za pomoci úrokových sazeb se snaží kontrolovat inflaci a posilovat kurz. Bohužel, ale výsledky jsou prozatím neúspěšné.

Graf 5 a tabulka 2 zachycují průměrné měsíční kurzy v roce 2018, které se pohybovaly kolem 25 CZK/EUR. V případě denního sledování pohybu kurzů se kurz za rok 2018 pohyboval v rozmezí 25,19 – 26,075 CZK/EUR. Nejnižší zaznamenaná hodnota kurzu byla 2. února 2018, kdy hodnota kurzu činila 25,19 CZK/EUR. Naopak nejvyšší hodnoty kurz dosahoval 3. července 2018 hodnotou 26,075 CZK/EUR.

Graf 5 - Průměrné měsíční kurzy v roce 2018 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ average monthly rates 2018; zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 2 - Průměrné měsíční kurzy 2018 (uvedeno v CZK/EUR) ⁽¹⁾

leden ⁽²⁾	25,452	červenec ⁽⁸⁾	25,842
únor ⁽³⁾	25,319	srpen ⁽⁹⁾	25,683
březen ⁽⁴⁾	25,429	září ⁽¹⁰⁾	25,608
duben ⁽⁵⁾	25,364	říjen ⁽¹¹⁾	25,818
květen ⁽⁶⁾	25,644	listopad ⁽¹²⁾	25,934
červen ⁽⁷⁾	25,777	prosinec ⁽¹³⁾	25,83

⁽¹⁾ average monthly rates 2018(in CZK/EUR); ⁽²⁾ January; ⁽³⁾ February; ⁽⁴⁾ March;

⁽⁵⁾ April; ⁽⁶⁾ May; ⁽⁷⁾ June; ⁽⁸⁾ July; ⁽⁹⁾ August; ⁽¹⁰⁾ September; ⁽¹¹⁾ October; ⁽¹²⁾ November;

⁽¹³⁾ December; zdroj: vlastní zpracování dle České národní banky

V souvislosti s používáním cizí měny při transakcích mohou vznikat společností kurzové zisky a ztráty. A také vznikají. Pokud společnost nakoupí komoditu A a komoditu B na rok 2018 za aktuální kurz v roce 2015, jsou ke kurzu přičteny forwardové body a v roce 2018 se zjišťuje kurzový zisk nebo ztráta.

V mateřské společnosti existuje směrnice FP – 07 Group Finance. Součástí této směrnice je FX Risk management FI (oddělení financí mateřské společnosti ABC), který je zodpovědný za řízení konsolidovaných měnových rizik skupiny ABC.

Dceřiné společnosti spravují vlastní měnová rizika v těsné konzultaci s FI. ABC a dceřiné společnosti se neúčastní spekulativního obchodování. Jsou povoleny pouze zajišťovací transakce (to znamená, že společnost nakoupí pouze tolik eur, kolik bude potřebovat).

Finanční transakce by nikdy neměly mít za následek zvýšení stávajících rizik (např. operační riziko). Společnost ABC zprostředkovává pro své dceřiné společnosti měnové transakce za tržní ceny. Pouze za výjimečných okolností, které FI musí předem schválit, může dceřiná společnost uzavírat transakce s externími finančními institucemi. Všechny devizové transakce musí být zapsány do systému bezprostředně po uzavření smlouvy.

Transakční měnová rizika zahrnují nevyrovnaný zůstatek pro každou měnu vyplývající z pevných a plánovaných nástrojů, které nelze provést operačními opatřeními, jako je zvýšení cen, snížení nákladů nebo hromadění zboží na jiné trhy. Zúčtované transakce musí být plně zajištěny. To platí také pro vnitřní vklady.

Pokud jde o nevyřízené a plánované transakce, musí být mezi FI a dceřinými společnostmi projednávány strategie zajišťování. Dceřiné společnosti mohou využívat všechny standardní zajišťovací nástroje pro specifické řízení rizik. Rizika převodu pro skupinu ABC vznikají v různých pozicích v rámci ročních účetních závěrek, které se převedou z funkční měny na euro.

V případě účtování tuzemských faktur, které jsou vystaveny v eurech, vzniká rozdíl při přepočtu kurzu EUR na CZK u dodavatele, který jej přepočítá denním či pevným kurzem, a u odběratele, tedy ABC společnosti, který jej přepočítává denním kurzem. Na tuzemské faktuře musí dodavatel vyjádřit DPH nejen v eurech, ale také

v českých korunách. Odběratel pak DPH nepřepočítává, ale převezme částku, kterou vyčíslil dodavatel.

1. Faktura přijatá

Dne 5. února 2018 partner (dodavatel) vystavil fakturu na 1 000 eur + 200 eur. DPH (je povinen vyčíslit hodnotu DPH v CZK tzn. 5 400 korun českých). Celková částka činí 1 200 eur. Kurz České národní banky k tomuto dni je 25,200 CZK/EUR. Faktura bude zaúčtována kurzem k DUZP, což je datum uskutečnění zdanitelného plnění. Kurz České národní banky k DUZP je stanoven 25,385 CZK/EUR. DPH vyjádřené na faktuře se nepřepočítává, musí být použita vypočtená částka DPH z přijaté faktury.

Tabulka 3 - Faktura přijatá - kurz při vystavení faktury je nižší než při zaúčtování ⁽¹⁾

Datum ⁽²⁾	Text ⁽³⁾	Částka ⁽⁴⁾	Měna ⁽⁵⁾	Kurz ČNB ⁽⁶⁾	Přepočtená částka ⁽⁷⁾	Účtování ⁽⁸⁾		
						MD	D	
5. 2. 2018	Faktura přijatá ⁽⁹⁾	1 200	EUR	25,2	30 240,00		321	
	Hodnota k zaúčtování do N ⁽¹⁰⁾					24 840,00	5xx	
	DPH ⁽¹¹⁾	200	EUR		5 400,00	343	321	
13. 2. 2018	Úhrada faktury ⁽¹²⁾	1 200,00	EUR	25,385	30 462,00	321	221	
	Kurzový rozdíl – ztráta ⁽¹³⁾					222,00	563	321

⁽¹⁾ Invoice received – The exchange rate when the invoice is issued is lower than when posted; ⁽²⁾ Date; ⁽³⁾ Text; ⁽⁴⁾ Amount; ⁽⁵⁾ Currency; ⁽⁶⁾ Exchange rate; ⁽⁷⁾ Recalculated amount; ⁽⁸⁾ Accounting; ⁽⁹⁾ Invoice received; ⁽¹⁰⁾ Value to be expensed; ⁽¹¹⁾ Value added tax; ⁽¹²⁾ Invoice payment; ⁽¹³⁾ Exchange rate difference; zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 3 představuje případ, kdy byla faktura přijatá. Pro přijatou fakturu 5. února 2018 je použit kurz, který je stanoven Českou národní bankou. Faktura představuje závazek a na účet 5xx je zaúčtován rozdíl mezi fakturou a DPH. Následně je zaúčtováno DPH, které bylo stanoveno dodavatelem na účty 321 a 343. Společnost dle kurzu stanoveného Českou národní bankou dne 13. února. 2018 uhradí fakturu

ve výši 30 462 korun českých a vzniká jí nárok na odpočet DPH ve výši 5 400 korun českých. V den úhrady faktury kurz vzrostl a podniku vznikla kurzová ztráta.

2. Faktura přijatá

Dne 3. července 2018 partner (dodavatel) vystavil fakturu na 1 000 eur + 200 eur DPH, které je povinen vyčíslit v českých korunách. Částka DPH v českých korunách činí 5 400 korun českých. Celková částka činí 1 200 eur. Faktura bude zaúčtována kurzem DUZP. Kurz České národní banky k DUZP tedy 10. července. 2018 je stanoven ve výši 25,900 CZK/EUR.

Tabulka 4 - Faktura přijatá - kurz při vystavení faktury je vyšší než při zaúčtování ⁽¹⁾

Datum ⁽²⁾	Text ⁽³⁾	Částka ⁽⁴⁾	Měna ⁽⁵⁾	Kurz ČNB ⁽⁶⁾	Přepočtená částka ⁽⁷⁾	Účtování ⁽⁸⁾		
						MD	D	
3. 7. 2018	Faktura přijatá ⁽⁹⁾	1 200	EUR	26,075	31 290,00		321	
	Hodnota k zaúčtování do N ⁽¹⁰⁾					25 890,00	5xx	
	DPH ⁽¹¹⁾	200	EUR		5 400,00	343	321	
10. 7. 2018	Úhrada faktury ⁽¹²⁾	1 200,00	EUR	25,9	31 080,00	321	221	
	Kurzový rozdíl – zisk ⁽¹³⁾					210,00	321	663

⁽¹⁾ Invoice received – The Exchange rate when the invoice is issued is higher than when posted; ⁽²⁾ Date; ⁽³⁾ Text; ⁽⁴⁾ Amount; ⁽⁵⁾ Currency; ⁽⁶⁾ Exchange rate; ⁽⁷⁾ Recalculated amount; ⁽⁸⁾ Accounting; ⁽⁹⁾ Invoice received; ⁽¹⁰⁾ Value to be expensed; ⁽¹¹⁾ Value added tax; ⁽¹²⁾ Invoice payment; ⁽¹³⁾ Exchange rate difference; zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 4 zobrazuje případ přijetí faktury, kdy v době vystavení byl stanoven kurz Českou národní bankou 26,075 CZK/EUR dne 3. července. 2018. Faktura bude zaúčtována na účet 321 a protiúčetem bude nákladový účet 5xx. DPH stanovené dodavatelem, které se nepřepočítává, bude zaúčtováno na 343 a 321. V době úhrady faktury je kurz stanovený Českou národní bankou 25,9 CZK/EUR dne 10. července 2018. Společnosti vzniká nárok na odpočet DPH ve výši 5 000 korun českých. V tomto případě vzniká společnosti zisk, protože kurz v době přijetí faktury byl vyšší než v době uhrazení faktury.

Společnosti nakupuje nejen vybrané komodity, ale také materiál, na který může být poskytnuta záloha. Proto také zálohy musí být přepočítány jiným kurzem. Takto vznikají kurzové rozdíly ze záloh. Kurzová ztráta vznikla v případě, kdy je kurz při poskytnutí zálohy vyšší než při započtení. V takové případě je účtováno na účet 563 – kurzové ztráty a 151 – poskytnuté zálohy a závadvky na materiál. Kurzový zisk vzniká v případě, kdy je kurz při poskytnutí zálohy nižší než při započtení. Ten se zaúčtuje na účet 151 a 663 – kurzový zisk.

Tabulka 5 - Účtování záloh ⁽¹⁾

Datum ⁽²⁾	Text ⁽³⁾	Částka ⁽⁴⁾	Měna ⁽⁵⁾	Kurz ⁽⁶⁾	Přepočtená částka v Kč ⁽⁷⁾	Účtování ⁽⁸⁾	
						MD	D
22. 8. 2018	Poskytnuta záloha na materiál ⁽⁹⁾	1 800	EUR	25,74	46 332,00	151	221
4. 9. 2018	FAP za materiál ⁽¹⁰⁾	2 300	EUR	25,73	59 179,00	112	321
4. 9. 2018	Záloha započtena ⁽¹¹⁾	1 800	EUR	25,73	46 314,00	321	151
	Kurzový rozdíl ze zálohy ⁽¹²⁾				18,00	563	151
21. 9. 2018	Závazek – zůstatek ⁽¹³⁾	500	EUR	25,73	12 865,00		
16. 10. 2018	Úhrada faktury ⁽¹⁴⁾	500	EUR	25,63	12 815,00	321	221
	Kurzový rozdíl ⁽¹⁵⁾				50,00	321	665

⁽¹⁾ Posting advances; ⁽²⁾ Date; ⁽³⁾ Text; ⁽⁴⁾ Amount; ⁽⁵⁾ Currency; ⁽⁶⁾ Exchange rate; ⁽⁷⁾ Recalculated amount; ⁽⁸⁾ Accounting; ⁽⁹⁾ Advance payment for materiál; ⁽¹⁰⁾ Invoice received for materiál; ⁽¹¹⁾ Advance counted; ⁽¹²⁾ Exchange rate difference from advance; ⁽¹³⁾ Liability – balance; ⁽¹⁴⁾ Invoice payment; ⁽¹⁵⁾ Exchange rate difference; zdroj: vlastní zpracování

Kurzové rozdíly dále mohou vznikat při zajišťování eura pro budoucí faktury od dodavatelů. Je tedy možné nakoupit komodity v roce 2015 na rok 2018. Víme, že v roce 2018 budeme potřebovat eura a nakoupíme je za forwardový kurz, který se skládá ze spotového kurzu a forwardových bodů. Interní směrnicí je zakázána spekulace na vývoj kurzu české koruny a eura. Toto je zakotveno ve vnitropodnikové

směrnici společnosti. Každá společnost si určí sama, zda komoditu nakoupí dopředu či ne.

V roce 2015 společnost nakoupí požadovaný objem eur za určitý, předem daný, kurz se splatností na rok 2018. Účetně se v roce 2015, 2016 a 2017 nic neděje, až v roce 2018, kdy derivát maturuje (nastane den, kdy za objem eur je zaplacen předem dohodnutý objem českých korun). Zaúčtování probíhá dle interních směrnic.

Tabulka 6 - Vypořádání derivátů v roce 2018 ⁽¹⁾

Datum nákupu ⁽²⁾	Datum splatnosti ⁽³⁾	€	CZK	ČNB	FWD ⁽⁴⁾	Rozdíl ⁽⁵⁾	zisk/ztráta ⁽⁶⁾
7. 12. 2015	20. 2. 2018	444 000	-11 843 583,64	25,315	26,675	-1,36	-603 723,64

⁽¹⁾ Settlement of derivatives 2018; ⁽²⁾ Purchase date; ⁽³⁾ Maturity date; ⁽⁴⁾ Forward rate;

⁽⁵⁾ Difference; ⁽⁶⁾ Profit/loss; zdroj: vlastní zpracování

Příklad:

- 1) Zobchodován forward v systému 7. prosince. 2015 – nákup 444 000 EUR na rok 2018 za forwardový kurz 26,675 CZK
- 2) V roce 2015, 2016 a 2017 se účetně nic neděje
- 3) V roce 2018 derivát maturuje a to 20. února 2018

Nejdříve bude zaúčtováno zaplacení 11 843 583,64 korun českých za eura, která byla nakoupena. Vzniká tedy závazek zaplatit částku 11 843 583,64 korun českých a zaúčtovat na stranu dal účtu 351. Zároveň vzniká pohledávka, protože musí přijít nakoupená eura, zaúčtovaná na stranu dal na účtu 351.

CZK účtování – 261 xxx/351 xxx – částka 11 843 583,64 CZK

EUR účtování – 351 xxx/261 xxx – částka 444 000 EUR

Vznikne tak kurzový rozdíl z výše uvedené transakce. Výsledkem je zaúčtování na 567 xxx/261 xxx s částkou 603723,64 korun českých. Tato částka je kurzová ztráta, protože forwardový kurz byl vyšší než kurz České národní banky ke dni vypořádání.

CZK účtování – 373 xxx/261 xxx – částka 603 723,64 CZK

CZK účtování – 567 xxx/373 xxx – částka 603 723,64 CZK

Závěrem lze říci, že vůči společnosti ABC vzniká záporná pohledávka, tedy závazek ve výši 11 843 583,64 korun českých, dle forwardového kurzu na účtu 351 xxx. Zároveň vzniká vůči společnosti ABC SE pohledávka ve výši 444 000 EUR (přepočtena kurzem České národní banky k 20. 2. 2018) na účtu 351. Rozdíl mezi zápornou pohledávkou a závazkem je ve výši kurzové ztráty (rozdílu mezi forwardovým kurzem a kurzem České národní banky k danému dni vypořádání). Rozdíl mezi forwardovým kurzem a kurzem České národní banky se projeví na účtu 567, v případě zisku na účtu 667.

Dalším příkladem, kde mohou ve společnosti vznikat kurzové rozdíly je pracovní cesta. Tabulka 7 zobrazuje postup účtování.

Tabulka 7 - Pracovní cesta ⁽¹⁾

Datum ⁽²⁾	Text ⁽³⁾	Částka ⁽⁴⁾	Měna ⁽⁵⁾	Kurz ⁽⁶⁾	Přepočtená částka ⁽⁷⁾	Účtování ⁽⁸⁾	
						MD	D
19.6.2018	Záloha na služební cestu ⁽⁹⁾	350	EUR	25,81	9 033,50	335	221
22.6.2018	Vyúčtování ⁽¹⁰⁾	325	EUR	25,79	8 381,75	512	335
22.6.2018	Vráceno ⁽¹¹⁾	25	EUR	25,79	644,75	221	335
	Kurzový rozdíl ⁽¹²⁾				7,00	563	335

⁽¹⁾ Business trip; ⁽²⁾ Date; ⁽³⁾ Text; ⁽⁴⁾ Amount; ⁽⁵⁾ Currency; ⁽⁶⁾ Exchange rate;

⁽⁷⁾ Recalculated amount; ⁽⁸⁾ Accounting; ⁽⁹⁾ Business trip deposit; ⁽¹⁰⁾ Billing;

⁽¹¹⁾ Returned; ⁽¹²⁾ Exchange rate difference; zdroj: vlastní zpracování

V případě účtování pracovní cesty je nejprve vyplacena záloha, která je zaúčtována jako pohledávka za zaměstnanci (335) a jako protiúčet bankovní účet (221). Následně proběhne vyúčtování na účty 512 a 335. Vrácení peněz zvýší peníze na bankovním účtu a zruší se pohledávka za zaměstnanci. Společnosti vzniká kurzová ztráta, neboť kurz, při vyúčtování pracovní cesty byl nižší než v době, kdy byla poskytnuta záloha zaměstnanci. Kurzový zisk by vznikl v opačném případě.

Pokud se jedná o kurzové rozdíly u pohledávek a závazků, je důležité rozlišit, zda se jedná o kurzový rozdíl, přeplatek či nedoplatek. Do které kategorie bude rozdíl spadat, závisí na smluvených obchodních podmínkách se zákazníkem.

V případě, že je zapláceno v jiné měně, než sjednané v obchodních podmínkách, nejedná se o kurzový rozdíl, ale o doplatek či nedoplatek. Je třeba zdůraznit, že dlužník je povinen splnit svůj peněžitý závazek v měně, v níž byl sjednán.

Tabulka 8 udává příklady, ke kterým by mohlo dojít. Sama společnost se s těmito problémy nesetkává, ale v případě jejich výskytu je ve vnitropodnikové směrnici ukotveno řešení.

Pokud tedy nastane situace účetní případ 1, kdy pohledávka je vystavena v českých korunách a uhrazena v eurech a v obchodních podmínkách je stanovena platba v eurech, tak kurzový rozdíl nevzniká. Kurzový rozdíl nevzniká ani v případě, kdy dojde k porušení obchodních podmínek.

V případě účetního případu 3, je vystavená pohledávka v eurech. Dle sjednaných smluvních podmínek je platba stanovena českých korunách. Pokud tedy proběhne platba v eurech, znamená to porušení smluvních podmínek a kurzových rozdíl nevzniká. Vzniká pouze v případě, že bude pohledávka zaplácena v českých korunách, protože vystavena byla v eurech.

Tabulka 8 - Kurzové rozdíly u pohledávek a závazků ⁽¹⁾

Účetní případ ⁽²⁾	Text ⁽³⁾	Sjednané podmínky ⁽⁴⁾	Skutečná platba ⁽⁵⁾		Kurzový rozdíl ⁽⁶⁾
			EUR	CZK	
1	Vystavená pohledávka v CZK, částka k úhradě přepočtena na EUR ⁽⁷⁾	Platba v CZK ⁽⁸⁾	X		Nevzniká ⁽⁹⁾
				X	Nevzniká ⁽¹⁰⁾
2	Vystavená pohledávka v CZK, částka k úhradě přepočtena na EUR ⁽¹¹⁾	Platba v EUR ⁽¹²⁾	X		Vzniká ⁽¹³⁾
				X	Nevzniká ⁽¹⁴⁾
3	Vystavená pohledávka v EUR ⁽¹⁵⁾	Platba v CZK ⁽¹⁶⁾	X		Nevzniká ⁽¹⁷⁾
				X	Vzniká ⁽¹⁸⁾
4	Vystavená pohledávka v EUR ⁽¹⁹⁾	Platba v EUR ⁽²⁰⁾	X		Vzniká ⁽²¹⁾
				X	Nevzniká ⁽²²⁾

⁽¹⁾ Foreign Exchange differences on receivables and payables; ⁽²⁾ Accounting case; ⁽³⁾ Text; ⁽⁴⁾ Agreed conditions; ⁽⁵⁾ Actual payment; ⁽⁶⁾ Exchange rate difference; ⁽⁷⁾ Issued receivable in CZK, amount to be converted to EUR; ⁽⁸⁾ Payment in CZK; ⁽⁹⁾ NO; ⁽¹⁰⁾ NO; ⁽¹¹⁾ Issued receivable in CZK, amount to be converted to EUR; ⁽¹²⁾ Payment in EUR; ⁽¹³⁾ YES; ⁽¹⁴⁾ NO; ⁽¹⁵⁾ Debt issued in EUR; ⁽¹⁶⁾ Payment in CZK; ⁽¹⁷⁾ NO; ⁽¹⁸⁾ YES; ⁽¹⁹⁾ Debt issued in EUR; ⁽²⁰⁾ Payment in EUR; ⁽²¹⁾ YES; ⁽²²⁾ NO; zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 9 - Postoupení pohledávky v cizí měně ⁽¹⁾

Text ⁽²⁾	Částka ⁽³⁾	Měna ⁽⁴⁾	Kurz ⁽⁵⁾	Přepočtená částka ⁽⁶⁾	Účtování ⁽⁷⁾	
					MD	D
Počáteční zůstatek pohledávky (kurz ke vzniku pohledávky 25,80 CZK/EUR) ⁽⁸⁾	1 000	EUR	25,8	25 800	311	
Postoupení pohledávky (okamžik uskutečnění účetního případu) ⁽⁹⁾	1 000	EUR	25,5	25 500	546	311
Kurzový rozdíl ⁽¹⁰⁾	1 000	EUR	0,3	300	563	311
Tržba za postoupenou pohledávku ⁽¹¹⁾	900	EUR	25,5	22 950	311	646

⁽¹⁾ Assignment of a claim in a foreign currency; ⁽²⁾ Text; ⁽³⁾ Amount; ⁽⁴⁾ Currency; ⁽⁵⁾ Exchange rate; ⁽⁶⁾ Recalculated amount; ⁽⁷⁾ Accounting; ⁽⁸⁾ Initial balance of the receivable (exchange rate to the origin of the receivable 25.80 CZK / EUR); ⁽⁹⁾

Assignment of receivable (moment of realization of accounting case); ⁽¹⁰⁾ Exchange rate difference; ⁽¹¹⁾ Revenue from assigned receivable; zdroj: vlastní zpracování

Postoupení pohledávky znamená, že původní věřitel postoupí pohledávku novému věřiteli na základě smlouvy. Společnost v případě dlouhodobého neplacení může pohledávku postoupit. Počáteční stav pohledávky je veden na účtu 311 - Odběratelé. Postoupení pohledávky (okamžik uskutečnění účetního případu) je zaúčtováno na účty 546 – Odpis pohledávky a 311 – Odběratelé. Kurzový rozdíl je zaúčtován jako ztráta, protože kurz při postoupení pohledávky byl nižší než při jejím zaúčtování.

V případě pohledávek a závazků mohou vznikat kurzové rozdíly u zápočtu pohledávek a závazků. V případě pohledávek, které jsou vystaveny v cizí měně, je nutné je přepočítat na aktuální kurz devizového trhu, kde dni, kdy se pohledávky staly způsobilými k započtení, tedy k datu zápočtu, což nemusí být pravidlem. Vzniklý kurzový rozdíl pak vstupuje do nákladů či do výnosů.

Příklad:

Počáteční stav účtu 311 – 100 EUR – pohledávka splatná 25. 10. 2018 (kurz 30 CZK/EUR).

Počáteční stav účtu 321 – 6 400 CZK – závazek splatný 10. 11. 2018 (kurz 31,50 CZK/EUR).

Zápočet se provede 5. 12. 2018 a bude použit kurz platný 10. 11. 2018, kurz kdy se staly pohledávka a závazek poprvé započitatelnými.

Obrázek – Kurzové rozdíly při zápočtu pohledávek a závazků ⁽¹⁾

311		321	
PS 100E/3 000Kč	1) 100E/3 150Kč	1) 3 150 Kč	PS 6 400 Kč
2) ↑	150 Kč		↑
KZ	0 Kč		KZ 3 250 Kč

663	
	2) 150 Kč

⁽¹⁾Foreign Exchange differences in the offsetting of receivables and payables; Zdroj: vlastní zpracování

6.4 Účetnictví

Společnost ABC v České republice vede účetnictví a sestavuje individuální účetní závěrku v českých korunách povinně dle zákona o účetnictví. Je tedy nutné, aby pohledávky či závazky byly přepočítány dle zvoleného kurzu do české měny. Přepočty se provádí u pohledávek a závazků, cenných papírů, derivátů a cenin a dalších.

Konsolidovaná účetní závěrka, která je vedena v eurech a sestavována mateřskou společností v zahraničí. Mateřská společnost od všech společností, které sídlí v Maďarsku, Slovensku, Švédsku, Velké Británii, Itálii, Francii a z dalších zemích, odebírá data a sestavuje konsolidovanou účetní závěrku.

Společnost ABC spadá do kategorie velkých podniků a dle zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví podléhá auditu a povinně předkládá rozvahu, výkaz zisku a ztráty, přehled o změnách vlastního kapitálu, přehled o peněžních tocích a přílohu.

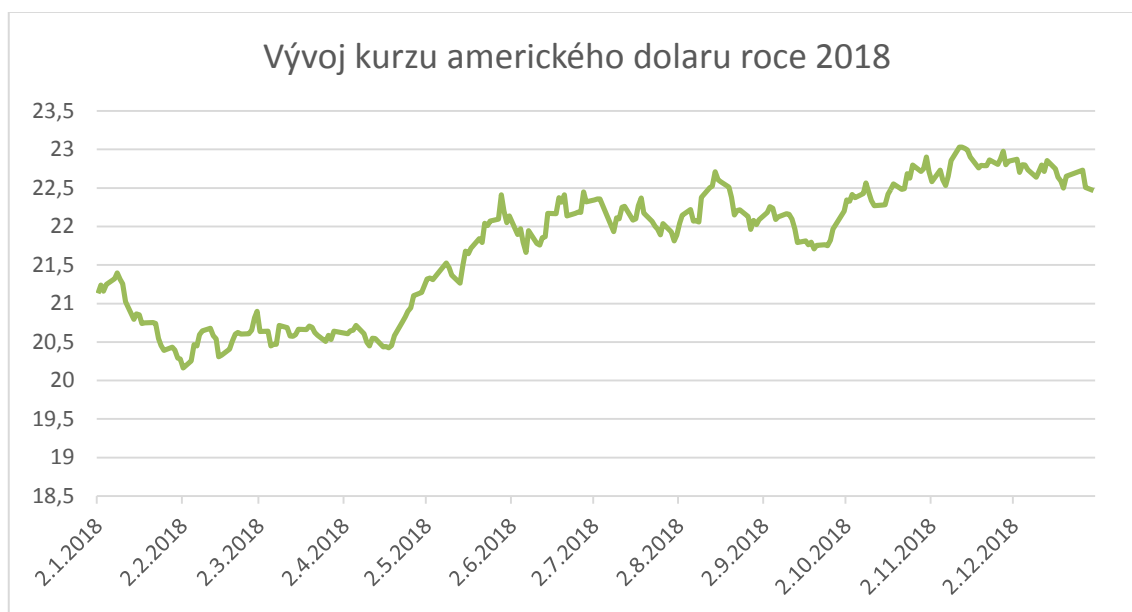
Společnost se řídí vnitropodnikovou směrnicí, která vymezuje účel, oblast působnosti, definice a také postupy v případě účtování cizí měny. Ve směrnici je zakotven způsob řešení přepočtu majetku a závazků vyjádřeného v cizí měně na českou měnu, výpočet kurzových rozdílů k okamžiku uskutečnění účetního případu i k rozvahovému dni a jejich účtování. Společnost se řídí zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších předpisů (§ 4 odst. 12, § 24 odst. 2, § 24 odst. 6 a 7), dále českými účetními standardy (č 001 Účty a zásady účtování na účtech, č. 006). Kurzové rozdíly a v neposlední řadě vyhláškou č 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Ve směrnici je dále uveden způsob zveřejňování devizového kurzu České národní banky, kdy pro účely oceňování cizoměnových hodnot českou korunou společnosti platí zveřejněné devizové kurzy, a to v následujícím členění:

- **00:00 – 14:34 daného dne: platí kurz ČNB vyhlášený předešlý den**
- **14:35 – 24:00 daného dne: platí kurz vyhlášený ČNB daný den**

Jsou zde uvedeny druhy používaných kurzů a účtování kurzových rozdílů, které vznikají během roku nebo ty, které vznikají ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku.

Graf 6 - Vývoj kurzu amerického dolaru v roce 2018 ⁽¹⁾

⁽¹⁾The development of the USD Exchange rate 2018; Zdroj: vlastní zpracování

Nejen sledování vývoje kurzu eura, ale také sledování vývoje kurzu amerického dolaru je pro společnost důležité. V roce 2018 se kurz pohyboval v rozmezí od 20,163 CZK/USD do 23,032 CZK/USD. Minimální hodnota byla 2. února 2018 naopak nejvyšší hodnota byla 13. listopadu 2018.

Pokud jsme vlastníkem 1 000 EUR a na konci roku 2010 jsme se rozhodly směnit při kurzu 26 CZK/EUR dostaneme 26 000 českých korun. Když se však tyto peníze rozhodneme směnit v roce 2015, kdy je kurz 23 CZK/EUR dostaneme 23 000 korun českých. Má-li tedy účetnictví podávat věrný a poctivý obraz skutečnosti, je tedy nutné, pokud máme v pokladně v českých korunách vykázáno za rok 2010 26 000 korun českých, tak v roce 2015 musíme mít vykázáno 23 000 korun českých a společnost má tedy ztrátu, která musí být ve výkazech patrná.

Z hlediska účetnictví mají kurzové rozdíly podstatný vliv na účetnictví. V případě kurzové ztráty je účtováno na nákladový účet 563 – Kurzové ztráty, které jsou daňově uznatelné a tím snižují základ daně. Kurzové zisky jsou účtované na výnosový účet 663.

Účetní jednotka musí přepočítávat veškerý majetek společnosti, tedy pokladnu, pohledávky, banku a také závazky, které jsou vyjádřené v cizí měně na české koruny a to k datu uskutečnění účetního případu a na konci rozvahového dne. V průběhu

účetního období použijeme při přepočtu denní kurz vyhlášený Českou národní bankou nebo pevný kurz, který je stanovený vnitřním předpisem. Ke konci rozvahového období je použit denní kurz České národní banky.

Zajišťovací obchody jsou uzavírány za aktuální tržní kurz. Dále společnost v cizí měně neplánuje (cash flow), respektive do plánu zahrnuje pouze české ekvivalenty (CZK). Likvidita pro hrazení EUR závazků jiných než vyplývají z komoditních obchodů, je řízena víceméně krátkodobě.

Společnost využívá finanční deriváty, ale podle legislativy českého účetnictví pro ně nelze použít zajišťovací účetnictví, jehož smyslem je vykázat výsledek ze zajišťovacích operací z důvodu, že finanční deriváty nesplňují kritéria pro zajišťovací účetnictví.

7 ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo zhodnotit používání eura tuzemských podniků jako transakční měny a sledovat dopady používání cizích měn českými podniky do účetnictví podniku.

V teoretické části diplomové práce byly vysvětleny definice podniku, členění podniků dle různých kritérií, jeho znaky, výhody a nevýhody, které jsou s ním spojené. V této části je také pojednáváno o kurzových rozdílech. V neposlední řadě je popsána účetní závěrka a účetní výkazy. Pro zpracování teoretické části byla použita odborná literatura zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., vyhláška č. 500/2002 Sb., a český účetní standart pro podnikatele č. 020.

Následně zde byla kapitola věnovaná metodice, kde byl stanoven cíl práce a ten rozdělen do dvou dílčích cílů. Prvním dílčím cílem bylo zjištění počtu zákazníků vybrané skupiny, kteří obchodují s eurem a rozdělení podniků dle velikosti, podle stanovených kritérií. Druhým dílčím cílem bylo zjištění projevení eura v případě kurzových rozdílů a promítnutí do účetní závěrky.

Praktická část práce je rozdělena do třech částí. První část práce byla věnována popisu společnosti ABC a jejím jednotlivým divizím, které působí v České republice. Z důvodu ochrany informací není uveden celkový počet tuzemských podniků, které k obchodování mezi podniky používají cizí měnu, euro. Ze zjištěných informací vyplývá, že více je v eurech nakupována komodita A. Pro velké a střední podniky se však euro stává více používanou měnou. Některé malé a mikropodniky euro využívají, ale většina těchto podniků stále používá českou korunu. Největší podíl mezi společnostmi, které používají k transakcím cizí měnu, euro, v rámci společnosti ABC, zauímají velké podniky, které tvoří 47 %. Následují je střední podniky tvořící 40,55 %. Výčet pokračuje malými a mikropodniky.

Ve druhé části jsou popsány kurzové rozdíly, které mají vliv na hospodářský výsledek společnosti, nebo by mohly tento výsledek navodit. Je zde zobrazen graf vývoje eura v roce 2018 a také graf průměrných měsíčních kurzů v roce 2018. Tyto sledované skutečnosti jsou pro společnost důležité z důvodu kurzových rozdílů. Společnost ABC v případě účtování kurzových rozdílů postupuje dle vnitropodnikové směrnice a dle platné legislativy. Kurzové rozdíly vznikají společnosti nejvíce

z přijatých faktur a z vypořádání derivátů. Dále kurzové rozdíly mohou vznikat z účtování záloh, pracovních cest, z pohledávek a závazků a z postoupení pohledávek. Postupy při zaúčtování těchto případů jsou zakotveny ve vnitropodnikové směrnici. V diplomové práci jsou uvedeny případy, které se společnosti týkají přímo nebo ty, které by mohly ve společnosti nastat.

Třetí část diplomové práce popisuje dopady používání cizí měny na účetnictví. Dle české legislativy účetní jednotka účtuje v české měně a účetní závěrka je sestavována v českých korunách. V případě konsolidované účetní závěrky, která je prováděna v Německu, je účtováno v eurech. Společnost pro svoji činnost používá nejen cizí měnu euro, ale také americký dolar. Euro je používáno jako transakční měna podniku v případě některých faktur. Kdysi byl ve společnosti záměr používat jako transakční měnu pro obchodování s komoditami také americký dolar. Tento záměr byl nakonec zamítnut, ale z hlediska nastavení účtů je společnost připravena a aktuálně se v této oblasti nic neděje.

SUMMARY

This thesis analyzes the use of the euro by Czech entrepreneurs for their transactions in domestic and international trade. There are many entrepreneurs on the Czech market who use the euro as the transaction currency. They are mostly large enterprises.

The theoretical part of the thesis deals with the definition of a company, their division into large, medium, small and micro and advantages and disadvantages. Exchange differences and financial statements are described here.

The practical part analyzes the number of companies using euro in transactions with ABC. Furthermore, there are described cases of exchange rate differences and the impact of the euro on accounting.

Key words: exchange differences, exchange rate, Financial Statements, euro

SEZNAM LITERATURY

- [1] Barrow, C. (1996). *Základy drobného podnikání*. Praha: Grada
- [2] Beránek P. (2011). *Cizí měny a kursové rozdíly v podvojném účetnictví: výklad a řešené příklady* (6. vydání), Olomouc: ANAG
- [3] Březinová, H. (2017). *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů* (2. vydání). Praha: Wolters Kluwer.
- [4] Hove, M.R., (2006), *Consolidated Financial Statements: An International Perspective*, JUTA Academic
- [5] Chalupa, R. (2014). *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2014*. (12. aktualiz. vyd.). Olomouc: ANAG
- [6] MacKenzie, B. (2013). *Wiley 2013 interpretation and application of international financial reporting standards*. Hoboken: Wiley.
- [7] Malach, A. (2005). *Jak podnikat po vstupu do EU*. Praha: Grada.
- [8] Mirza, A. A., Holt, G. J., & Orrell, M. (2008). *Wiley IFRS: practical implementation guide and workbook* (2nd ed). Hoboken, N.J.: Wiley.
- [9] Pokorná, P. (2002). *Účtování v cizích měnách*. Olomouc: ANAG.
- [10] Rubáková, V. (2015). *Praktické účetní případy: příklady účtování na všech účtech* (8. vyd). Praha: Grada.
- [11] Ryneš, P. (2019). *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k ...* Olomouc: ANAG.
- [12] Skálová, J. (2018). *Podvojně účetnictví 2018*. Praha: Grada.
- [13] Srpová, J., & Řehoř, V. (2010). *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada.
- [14] Strouhal, J. (2011). *Účetní závěrka* (2., aktualiz. vyd). Praha: Wolters Kluwer Česká republika.

- [15] Švandová, E. (2008). *Ekonomika malých a středních podniků*. Brno: Masarykova univerzita.
- [16] Veber, J., & Srpová, J. (2012). *Podnikání malé a střední firmy* (3., aktualiz. a dopl. vyd). Praha: Grada.
- [17] Zapletalová, Š. (2015). *Podnikání malých a středních podniků na mezinárodních trzích*. Praha: Ekopress.
- [18] Česká republika. (2015). *Zákon č. 221/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví*.
- [19] Česká republika (2002). *Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání*.
- [20] Česká republika (1992). *Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu*.
- [21] České účetní standardy č. 006
- [22] České účetní standardy č. 020
- [23] Český statistický úřad. (2018). Dostupné z: <https://www.czso.cz/>
- [24] Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků, [cit. 2019-09-03], Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:32003H0361>
- [25] Eurostat. (2019). Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>
- [26] Evropská centrální banka. (2019): Dostupné z: <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>
- [27] Evropská unie. (2015). Uživatelská příručka k definici malých a středních podniků
- [28] Ministerstvo průmyslu a obchodu (2018). Dostupné z: <https://www.mpo.cz/>
- [29] Rozsudek Soudního dvora (šestého senátu) ze dne 23. dubna 1991. - Klaus Höfner a Fritz Elser proti Macrotron GmbH. - Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce: Oberlandesgericht München - Německo. - Svoboda poskytovat služby -

Výkon veřejné moci - Hospodářská soutěž - Výkonní konzultanti náboru.,
[cit. 2019-09-03], Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61990CJ0041>

- [30] Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Tabulky

- [1] Tabulka 1 – Kategorie účetních jednotek
- [2] Tabulka 2 - Průměrné měsíční kurzy 2018 (uvedeno v CZK/EUR)
- [3] Tabulka 3 - Faktura přijatá - kurz při vystavení faktury je nižší než při zaúčtování
- [4] Tabulka 4 - Faktura přijatá - kurz při vystavení faktury je vyšší než při zaúčtování
- [5] Tabulka 5 - Účtování záloh
- [6] Tabulka 6 - Vypořádání derivátů v roce 2018
- [7] Tabulka 7 - Pracovní cesta
- [8] Tabulka 8 - Kurzové rozdíly u pohledávek a závazků
- [9] Tabulka 9 - Postoupení pohledávky v cizí měně

Grafy

- [1] Graf 1 – Vývoj podniků v České republice v letech 2012 – 2017
- [2] Graf 2 - Struktura zákazníků platících v eurech
- [3] Graf 3 - Členění podniků dle velikosti
- [4] Graf 4 - Vývoj kurzu EUR k CZK za rok 2018
- [5] Graf 5 - Průměrné měsíční kurzy v roce 2018
- [6] Graf 6 - Vývoj kurzu amerického dolaru v roce 2018

Obrázky

- [1] Obrázek 1 – Rozdělení podniků
- [2] Obrázek 2 - Postup při účtování kurzových rozdílů
- [3] Obrázek 3 – Kurzové rozdíly při zápočtu pohledávek a závazků